

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felolvasó szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Krüger.

Budapest, július 14.

(r. a.) A hős boer nép elesett az egyenetlen küzdelemben. Csak most esett el és nem ezelőtt három évvel, mikor fenséges harcok, diadalmas csaták után, az angol tulerő kicsavarta végre kezéből a fegyvert. Akkor csak félreállott, de nem érezte magát legyűröttnek, most a porban hever, erőtlenség, tehetetlenség. És az ajkáról, melyeknek dörgő harci kiáltása annyiszor remegtetett meg csatákedzette angol katonákat, most a kétségbeesés, a reménytelenség meg-rázó jajkiáltása hallszik. A boer nép sir és zokogása betölti a világot. A hatalmas mellékből sóhajok szakadnak fel és bus őszi szélként szállnak át hegyen, völgyön, tengereken, egészen addig a kis clarensi házig, melyben egy nyolcvanesztendő aggastyán hunyta le szemét örök álomra.

Meghalt Krüger Pál, Transvaal-köztársaság volt elnöke és vele meghalt a boer nép szabadsága. Meghalt véreinek függetlensége, melyet egyedül ő képviselt még, ő, ki meg nem hajolt, ő, ki meg nem hódolt, és ő, aki hitt a jövőben! Hitt nagy, erős hittel, melyet át tudott plántálni népének lelkébe és melylyel ébren tudta tartani szerencsétlen testvérei lankadó önértétét. És most, hogy porrá és hamuvá vált maga a nagy szító, maga a

nagy élesztő is, ki fogja a hamvadó zsarátnokot lángra lobbantani, a bágyadó tüzet táplálni? Senki, senki, Mert nincs több ember a boer földön, ki úgy tudott hinni, nincs több ember, ki úgy tudott bízni, nincs több ember, ki úgy tudott akarni, mert nincs több, hozzá nagyságban és kiválóságban hasonló.

A halálnak árnyéka, mely a clarensi szobára borult, az egész boer földet beföldi a maga nagy feketeségével, behúzódik a boer férfiak lelkébe és kioltja a tüzeket. Transvaal területére ránehezedik az éjszaka, egén kialusznak a csillagok és kunyhóiban felhangzik a siralom.

A pótolhatatlanok közé tartozott Krüger Pál, az egyszerű, tanulatlan ember. Mert lelkében egy egész nép kiválóságai egyesültek, mert ő maga volt mindaz, ami népében nagy és csodálatos. Ő volt a boer nép rettenthetetlen bátorsága, melylyel tizenegyesztendő korában oroszúl szállt győzedelmes viadalra. Ő volt a boer nép okossága, amelylyel évtizedekig megszegeyinitette a ravasz angol diplomácia minden fufangját és ármányoskodását. És ő volt a boer nép nagy elszántsága, melylyel, mikor már nem használtak az okosság fegyverei, szembeszállott a százszor nagyobb angol hatalommal, a tengerek és országok győzelemhez szokott urával. És amint a béké-

ben első diplomatája volt népének, úgy lett a háboruban első vezére. Kitűnő stratégia, a nélkül, hogy ismerte volna az elmélet könyveit, nagyszerű taktikus, a nélkül, hogy valaha foglalkozott volna a hadi tudomány rengeteg irodalmával. Tudta a stratégiát, tudta a taktikát, mert népének szüksége volt rá és mert ő volt népének született vezére. Nem a választott, hanem a kiválasztott, ki lelkével, szívével, elméjével népében gyökeredzett, népével egybeforró és csak azért nem ment közte, mellette, hanem előtte, mert a természet odarendelte és ő ennek a rendelésnek engedelmességet.

És a boer nép nem azért követte vakon, mert szava dörgő, mert tekintete parancsoló, mert akarata hajlíthatatlan volt, hanem mert ösztöne sugta, hogy az a helyes ösvény, melyen Krüger apó halad, mert érezte, hogy az az út az ő útja, melyen mennie kell, akár akarja, akár nem, mennie sorsa rendelése folytán. Hisz Krüger nem volt külön személy előtte, benne magát látta, a puszták, a hegyek szabad fiát, a nyáját hajtó, állatörző nomád népet, mely puskájával nőtt fel és hozzáfert apró, gyorslábú lovához. És benne látta nemcsak a maga szabadságszeretete, ereje és bátorsága megtestesülését, hanem benne egyszerű lelke áhitatának legmagasabb megnyilatkozását is. Mert Krü-

TÁRCA

Karácsonyi utazás.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Biró Lajos.**

Délelőtt még jókedve volt a fiatal Bothnak. Szeretettel kötekedett a feleségével, kiganyolta kedveskedve, mert elsőrangú céllövő létére nem akart résztvenni a galamblövésben. De ebéd után idegesen tépte a bajuszát és bosszus ráncok verődtek a homlokára. A sugár, szőke amerikai asszony dédelgetve kérdezte:

— Mi baj? No, mi a baj?

— Ki fog nevetni, Harriette. Holnap van karácsony este és ez lesz az első karácsony, amelyet én az édesanyámtól távol töltök el.

— Hát utazunk haza.

Both ránézett a feleségére:

— Eljönne?

— De örömmel.

— Tudja, hogy otthon most kemény tél van és Bothkó kis falu?

— Tudom.

Both fellelkedve csókolta meg a felesége kezét. Sietve keresett elő egy vasuti menetrendet és lázasan lapozgatta. Az ajkába harapott.

— Nos? — kérdezte az asszony.

— Ha két óra múlva indulunk, holnap reggel Budapestre érünk. Azt a vonatot azonban, amelylyel délben Bothkón lehetnénk, már nem érzjük el. De...

— Nos?

— De volna egy mód, — szolt Both kissé fanyarul, — csak hogy alig merem ajánlani.

— Mi az?

— Reggel Budapestre érünk. Délután két órakor megy Bihar-Abony felé egy vonat. Abonyról Bothkó öt óra kocsin. Ha magunkkal viszszük az autót, rajta megteszszük harmadfél óra alatt az utat és féltízkor otthon lehetünk.

— De hisz ez pompás, — ujjongott az asszony, — érdekes, eredeti, kiosit mérész.

— Hát csakugyan jönne?

— De boldog vagyok, hogy mehetek. A kalandvágyam miatt is, de elsősorban azért, mert én is szeretnék ám ott lenni annál a bájos, szép öregasszonynál, a te drága édesanyádnál, otthon.

Both boldogan csókolta meg a fiatal asszonyt. Két óra múlva robogott velük a vonat a napfényben ragyogó, nyári Rivieráról a hideg Északi felé. A tavaszi tájat nemskóra elhagyták és a vonat nagy, havas mezőkön dübörgött végig.

Budapesten Both a régi legénylakására hajtatott. Az inasa álmélkodva csapta össze a kezét:

— A méltóságos ur...

— Gyuri, akarsz-e hazajönni Bothkőre?

— Akarok bizony, méltóságos ur.

— Akkor szedd elő a régi angol puskát meg az új expressz és gondoskodj töltsérről. Délután megyünk Abony felé.

A feleségének angolul mondta Both:

— Magammal viszem a fiut. Szükségünk lehet rá az uton és otthon mindig vele szoktam vadászni.

Délután két órakor vasutra ültek és hétkor az abonyi állomáson szálltak ki. Both Gyurira bízta, hogy az autóbilit, amelyet feladtak, kiváltsa és

befűtse. Maga a feleségével az étkezőterembe ment.

Mikor beléptek, nagy robajjal emelkedett fel valamelyik asztal mellől egy kövér alak:

— Alázatos szolgálja, méltóságos uram.

— Jó napot, kasznár ur. Mit csinál itt?

— Haza igyekeztem Bothkőre, de már itt maradok.

— Miért?

— Nem lehet éjszaka menni a farkasoktól, méltóságos uram,

— Ejha, — mondta bosszusan Both, — pedig mi még otthon akarunk lenni az este.

— Jaj, méltóságos uram, az lehetetlen. Teljesen lehetetlen. Ne is tessék rágondolni. A Rézalja tele van farkassal. Az uton egész csordák járnak éjszakánként.

— Már pedig én otthon leszek az este.

Az asszony figyelemmel hallgatta az idegen beszédet, amelyből semmit sem értett és megkérdezte a férjét:

— Mi az?

Both bemutatta a kasznárt a feleségének és csak azután válaszolt angolul a kérdésre:

— Azt mondja, hogy rossz az út és ki talál szakadni a pneumatik.

— Óh, — nevetett büszkén az asszony, — az nem szakad ki. Amerikai gyártmány, kettős bőrvédővel: tükön is szaladhataánk vele.

— Ezt mondom én is, — válaszolta Both.

Azután újra a kasznárhoz fordult:

— Nem kocsin megyünk, hanem autóbiliton. Tartson velünk.

A kasznár idegesen rángatta a szemöldökét, vakargatta a fejét és végre azt mondta:

ger apó csak egyik kezében hordott puskát, a másikban a bibliát tartotta. A könyvek könyvét. Az egyetlen, melyet ismert. Amelyből minden tudását merítette. Amely tanácsot adott neki mint politikusnak és mint hadvezérnek, mely megtanította az uralkodás művészetére és a stratégia nehéz szabályaira. Megtanította mindenre, amire az igaz férfúnak szüksége van: szeretetre, okosságra, bizalomra. Mindazokra az erényekre, melyeket aztán továbbplántált népe lelkébe és melyek az egész világ csudálatát kivívták a kicsiny nemzet számára. És mert mindent egy forrásból merített, nem csüggedt el, mikor az angol hatalom kiverte egyik kezéből a fegyvert. A másik kezében továbbra ott maradt a biblia. Számára a remény, a bizalom, az erő, a világosság forrása, melyből lelke új hitet merített és melybe senki sem tudott népéből úgy elmélyedni, mint ő. Krüger, az öreg patriarcha, a boer nép tanítója és papja. Aki nagy volt, mert egy nemzet testesül meg benne, aki csodás volt, mert szívébe bele tudta valamennyi testvérét foglalni. A boerok Kossuthja volt, népe legendás hőse, a szabadság sokat szenvedett apostola.

A boer nép egy szebb jövő reményét látta benne és azért nem csüggedt el jelene sötét napjaiban. Most kialudt számára ez a világosság és könnyes szemével révedezve keresi, hogy hol gyul ki az új tűz, a vezető lángoszlop a sivatagban...

Ki fog gyulni. Az öreg patriarcha, a fehérszakállú próféta gondoskodott róla. Utolsó óhajta az volt, hogy hazája földjében, testvérei között temessék el. Mert tudta, hogy ez a sir lesz az új világosság. Az ő porladó hantvaiból fog felcsapni az új láng, amely melegí-

teni és világitani, hevíteni és lelkesíteni fog örökkön-örökké...

És nemcsak a boer föld szűk határai közt gyulnak tőle lángra a lelkek, hanem mindentűt, ahol szomjaznak a szabadságot és gyűlölik a szolgaságot. Krüger emléke örök biztatás és örök tanítás lesz a népek számára. Biztatás a szabadság szeretetére és hirdetője az ígének, hogy csak az van hivatva a vezér szerepére, csak az igazán nagy a nagyok közt is, akinek szíve egy az ő népével és kinek lelkében a leg szebb virágzatok a nemzeti közlélek talajából hajtottak ki.

A civillista.

Budapest, július 14.

Végre egy kellemes hír! Mikor a honatyák tíz óra után gyülekezni kezdtek a tanácssteremben, az elnöki székből azt jelentette Perczel Dezső:

— Perczel Zoltán egy- és Gabányi Miklós háromheti szabadságot kér.

— Megadjuk! — kiáltották jobbról szenvedélyesen, hihetetlen lelkesedéssel. Kosuth Lajosnak a kétszáz ezer unjocot nem adták meg olyan fölhevüléssel, mint Lengyel Zoltánnak és Gabányi Miklósnak a hatheti szabadságot.

A folytatás se volt rossz. Kubik Béla engedelmességet a Ház határozatának s ha berzenkedett is egy kicsit, a végén kimondotta:

— Ünnepelesen megkövetem a t. Házat!

Volt még egy bejelentett villám is, mely azonban szintén ártalmatlanul suhant le a vezetéken a föld alá. Olay Lajos napirend előtt szóba hozta azt a legújabb katonai affért, hogy egy főhadnagy állítólag letartóztatott egy fővárosi kereskedőt, aki a kaszárnyában nem köszönt neki. A miniszterelnök megígérte, hogy megvizsgálhatja a dolgot, s ezzel a villám már el is volt hárítva.

Maradt a civillista. Ma összesen hárman szoltak hozzá: *Sebess* Dénes, *Vertán* Endre és *Pap* Zoltán. A jól indult ülést ezek a fölösleges beszédek rontották el...

A képviselőház ülése július 14-én.

— Kezdeté délelőtt 10¹/₂ órakor. —

Elnök: *Perczel Dezső*.

A kormány részéről jelen vannak: Gróf *Tisza* István, *Hieronymi* Károly és *Cseh* Ervin.

Elnök: Megnyitja az ülést s bemutatja *Lengyel* Zoltán és *Gabányi* Miklós leveleit, amelyekben nyole, illetőleg háromheti szabadságot kérnek. A Ház megadja.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter két törvényjavaslatot terjeszt elő a kaposvár—barcsi és kecskeméti—lajosmizsei helyi érdekű gőzüzemi vasutak engedélyezéséről, továbbá egy jelentést a vasárnapi munkaszünetnek a fürdőkönyv módosításáról.

(Napirend előtt.)

Olay Lajos napirend előtt szót tesz a tegnapi estilapok közlései nyomán azt az esetet, hogy egy Révay Dezső nevű kereskedőt a Lehel-utcai kaszárnyában egy szekérsz-főhadnagy letartóztatta, egyes-áristombba záratta és aztán átadta egy rendőrnök. Nem tudja, igaz-e, de ha így történt, akkor az nagy katonai visszaélés; kéri a kormányt, hogy nyugtassa meg a közvéleményt. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Gróf *Tisza* István miniszterelnök: A tényállást nem ismeri, érdemlegesen nem válaszolhat; tudomást fog szerezni a dologról s ha kell, intézkedni is fog, a Házat pedig annak idején majd tájékoztatni fogja. (Általános helyeslés.)

(Megkövetés.)

Elnök: Jelenti, hogy a mentelmi bizottság Kubik Bélát egy sértő közbeiktatása miatt a Ház megkövetésére ítélte. Kéri Kubikot, hogy nyilatkozzék.

Kubik Béla: Bárha a paktum a miniszterelnök beszéde óta senkit sem kötelez, a Ház tekintélyének megóvása érdekében ünnepelesen bocsánatot kér, de megjegyzi, hogy fenntartja közbeszólását, amelyet sértett nemzeti érzésből, felháborodásában tett meg.

Elnök: Bocsánatkéréskor nincs helye indokolásnak. Ez az incidens ezzel be van fejezve.

Következik

a civillista

felemeléséről szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása.

Sebess Dénes: Miklós cár, Magyarországnak gyászos emlékü leigázója, Pétervárott azt kérdezte Esterházy György hercegtől, hogy ki volt a legostobább lengyel király; mikor pedig a herceg nem felelt, azt mondotta a cár: Én voltam, merl bár meg voltam győződve Ausztria háltatlanságáról, siettem megmenteni életét. A föld kerekéségén

— Már ha a méltóságos asszony megy, hát csak én is megyek.

Both megmondta a feleségének, hogy a kasznár velük tart. Azután kifelé indultak.

Teljes sötétség volt kiinn, de a hold felkelőben volt már. A nagy vörös gépkoesi ott állott a pályaúvar előtt.

— Vacsoráltál, Gyuri?

— Igen.

— Akkor indulhatunk.

Both maga előre ült, hogy vezesse a gépet. Az asszony mellette akart ülni.

A hátsó ülésre így a kasznár került az inasnal. A gép pöfögve indult meg. Gyorsan haladtak át a kis község utcáin és öt perc múlva kiinn voltak a széles országúton.

Holdtölte volt. Az ut szélén fehéren ragyogott a messzeségbe nyulva, a hóval borított mező; néhol kékes zománcot vetett a hold fénye, amint a talajnak egy-egy hóval borított hullámán megtörtött. Messze, balra elől, sötétben magaslott fel a Kékeshegy.

Az országúton sárgás-barnán kanyargott végig a járt kocsinyom. A széles ut többi részét mély, fagyott hó fűtöte. Both letért a kocsinyomról és a nehéz gép csattogva verte magát a mély havon át.

— Miért hajt erre? — kérdezte az asszony.

— Mert a pneumatik a keréken kitűnő gyártmány ugyan, de csak amerikai utakhoz van szokva. Tükön lehetne vele hajtani, de éles kardpengéken nem. Pedig mikor a sáros magyar föld egyszer ilyen keményre fagy, minden gördőngy olyan éles, mint a kardpenge.

A gép susterogva szelte a havat és gyilkos

hidegséggel csapódott rájuk a jeges téli éjszaka levegője. Az asszony toporzékolat a lábával.

Az utszélén gyorsan repültek mellettük a jeltő-kövek. Mindnyájan hallgattak. Az asszony egészen belebujt a bundába. Both a szemét törölgötte. A védő szemüvegen át nem látott tisztán, a hideg pedig úgy vágta a szemét, mint a kés és egyszer-egyszer azt hitte, nem tudja tovább vezetni a röpülő, nehéz gépet. A háta mögött beszélgetést hallott.

— Te Gyuri, ezek ugy-e a puskák?

— Azok, kasznár ur.

— Hát tőlét hoztatok-e?

— Hoztunk, bizony. De még milyent. Robbanó golyót is. Hátha megint megyünk medvére, a Kékesre, mint harmadéve.

— Itt vannak azok a golyók, Gyuri?

— Itt bizony, kasznár ur.

— Hát szedd csak őket elő, fiam Gyuri, mert lehet, hogy már az uton szükségünk lesz rá.

— Hogy tetszik ezt gondolni?

— Hát látod ott azt az erdőszögletet, amelyik lenyulik egészen az utig? Hát az a Nyires. Hát ott farkas van, fiam. Csak azt adja az Isten, hogy ne sok legyen.

A gép zakatolva rohant előre a csendes, havas éjszakában. Both egyre törölgötte a szemét és végre úgy segített magán, hogy hol az egyik, hol a másik szemét hunyta be. Az asszony egészen eltűnt a bundában és odabújt a férjéhez.

A kocsi a Nyires-erdő kiszögellése mellett rohant el. Be lehetett látni messze a fák közé. A csendbe egyszerre furcsa hang szolt bele. Valami különös, idegenszerű kutycsaholás. A Nyi-

res szélső fái között egy fekete árnyék jelent meg. Nem messze tőle még egy.

A két bestia a csaholásból pokoli vonításra zendített rá. Az ut szélén ügettek egy darabig, azután elmaradtak a kocsi mögött, de a levegőben egyre ott sirt még undorító hangjuk.

Az asszony kibujt a bundából. Nagyra nyílt szemekkel nézett körül és még szorosabban az urához simulva sutogta:

— Wulves... Farkasok.

Both nekieresztette a gépet. A kerekék csattogva, sziporkázva vágták szét a fagyott havat. A Nyirest elhagyták és kétoldalt újra csillogva terült el a havas mező. Az asszony ránevetett az urára:

— Elhagytuk őket...

Both aggódba nézett előre. Az ordítás messze kísérte a kocsi és a széles országot egy óriási félkörben hajlott balfelé, vissza a Nyiresnek.

Kimeresztette a szemét és erőlködve nézett előre a csillogó homályba. Ugy tetszett neki, hogy előttük, jóval előttük mozgó, fekete pontokat lát a havon.

Hátraszólt:

— Megtölteni a puskákat.

Gyuri lázasan szedte elő a golyókat, kiszedte a két puskát tokjából és gondosan megtöltötte. Az asszony dideregve húzódott be újra a bundájába és nem vett észre semmit.

Az országot egyre erősebben hajlott balfelé és most már tisztán lehetett látni, hogy előttük a havon farkasok mozognak. A Nyiresből lefelé ügetnek, végig a fagyott havon, megelőzve a kocsi, egyenes vonalban az országúthoz.

a legostobább nemzet a magyar, amely millióival emeli egy idegen hatalom fényét, emeli egy vélt ellenséges viszonyban élő nagyhatalom gazdasági érdekeit, noha ezért mást, mint hálátlan-ságot sohasem tapasztalt. Ez a törvényjavaslat nem fogja a dinasztikus érzést táplálni. Nem teszi felelőssé az uralkodót, mert a kormányfőnk mulasztása és gyávagsága oka mindennek. Magyarország egyre áldoz, egyre szegényedik, mert hozzá van láncolva egy ellenséges hatalomhoz, amely gazdaságilag kiszákmányolja. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Beszél a legutóbbi eseményekről, amelyek csekély, maradék államiságon is felémésztek. Egyetlenegy dolog gyarapodott csak: a birodalmi eszme. Nem szavazza meg a civillista felemelését. (Élnék helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Vertán Endre azt fejtegeti, hogy soha sem volt több szükség a nemzeti ellenállásra; foglal-kozik a nemzeti kérdéssel s a románoknak a magyar államzsmét megtagadó követeléseivel; azt vitatja, hogy a nemzetiségnek is kiszélesednie kell a méregfogukat, ha volna külön magyar udvar-tartás.

Pap Zoltán szerint nem képzelhető monar- chikus berendezkedés udvartartás nélkül. Az ural- mon levő kormányok és a többség odasodorják a nemzetet, hogy Kossuth Lajos inkompatibilis el- vőt vallják. Ennek a nemzetnek mindig az volt a baja, hogy a törvényeket nem a nemzet érdeké- ben, hanem a császár javára magyararáták. Nem a magyar nemzet járta le a kormányfőkat, példá- ra báró Bánffy Dező.

Kubik Béla: Ne kínálkoznak a magyar mi- nisztrelnökök hazafiatlan dolgokra!

Pap Zoltán: Nem kívánhatjuk, hogy a király és a trónörökös köztünk éljenek, hiszen ők embe- rek, idegen környezetben élnek s nem tartják kez- züket a nemzet szíven.

Elnök: Inti a szónokot, hogy ne vonja a vi- tába a király személyét.

Gabányi Miklós: Hát civillistát tud kérni! (Nagy zaj a jobboldalon. Felkiáltások: Rendre.)

Kubik Béla: Amit adunk, azért kritikálha- tunk! (Zaj.)

Elnök: Rendre! Itt a rendre! (Zaj.)

Gabányi Miklós: Hozzá vagyok szokva!

Elnök: Ha hozzá van szokva, a magyar községet nem fogja hozzászoktatni, hogy ezt a viselkedését helyeslje! (Nagy zaj a szélsőbal- oldalon.)

Hörváth Gyula: Nem utasítja a mentelmi bizottsághoz! Csak tessék despotáskodni! (Nagy zaj. Felkiáltások a szélsőbalról: Jogunk van kri- tizálni!)

Elnök: De nem úgy, ahogy tetszik!

Pap Zoltán: A miniszterelnök a balszemével intett az elnöknek. (Derűség.)

Kubik Béla: Azért ültetik oda az ilyen em- bert. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök: Tiltakozik a gyanúsítás ellen. Nem nézte és nem látta, hogy a miniszterelnök intett.

Pap Zoltán: Tény, amit állít; azt nem mondta, hogy az elnök látta is az intést.

Kubik Béla: Szokta tenni!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Unal- mamban néztem a karzatot!

Pap Zoltán: Hyperloyalitásból tette! (Felki- áltások a szélsőbaloldalon: Tolakodás felfelé!) Öt perc szünetet kér.

Elnök: Szünete ad.

Pap Zoltán szünet után azt bizonyítja, hogy a miniszterelnök hajtkák bele önkénytelenül, a loyális köpeny alatt a királyt az esküze- gesbe.

Gabányi Miklós: Harmincárman vagyunk, elnök ur!

Elnök: Forma szerint tessék megtenni ki- fogását!

Gabányi Miklós: Hát forma szerint mon- dom, hogy nem vagyunk negyvenen!

Elnök: Negydedóra felfüggesztő az ülést.

Pap Zoltán határozati javaslatot nyújt be s nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Mozgás a szélsőbaloldalon. Közbeszólások.)

Elnök: Megint Keszeméthy Ferencet.

Pap Zoltán felolvassa határozati javaslát, mely azt ajánlja, hogy a képviselőház felirat- ban forduljon a királyhoz a végből, hogy az év egy nagy részét töltsse Budapesten. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Keszeméthy Ferenc személyes kérdésben megjegyzi, hogy az elnök ok nélkül róttá me, mert ő nem szolt közbe.

Szöts Pál elismeri, hogy az elnöki intés neki szolt, mert ő használta az inparlamentáris közbeszólást, amelyért bocsnatot kér a Háztól.

Elnök az ülést délután 3 órakor bezárja.

BELFÖLD

Polgármesterek a miniszterelnöknel.

Gróf Tisza István miniszterelnök ma fogadta a vidéki városok polgármestereinek küldöttségét, amelynek nevében Brolly Tivadar pozsonyi pol- gármester üdvözölte a miniszterelnököt, mint belügyminisztert. Hangsúlyozta, hogy nem ö- nérdekből jöttek, hanem a vidéki városok anyagi, kulturális, kereskedelmi és ipari érdekeinek támogatására kérik a belügyi kormány ve- zetőjét.

Gróf Tisza István miniszterelnök azt fe- lelte, hogy emines érdeknek tartja a városok ügyeinek rendezését, amit egyik legsürgő- sebb feladatának tekint. Első sorban pedg a városok pénzügyi helyzetén akar segíteni. (Éljenzés.) Mihelyt fizikai ideje lesz, tiszta álláspontra iparkodik jutni és akkor meg- hallgatja az illetékes tényezők vélekedé- sét és közreműködésüket is kikéri a ren- dezésnél. (Éljenzés.) Ami a politikai viszo- nyokat illeti, igenis nehéz helyzetben vál-

lalkozott a kormányzásra. Nagy hiba volna azonban tulbecsülni az eddig elért eredményt. Még nagy feladatok állanak előtte. A siker azonban nem egyes embertől függ. Az a kér- dés, hogy sikerülni fog-e a mérges illuziókból támadt részegséget kizöjanítani s hogy sikerülni fog-e a magyar nemzet érdekében való józan és serény munkásság szükségét a lelkekben felébreszteni. Nyugodtan teljesíti kötelességét, de sikert és eredményt csak akkor mutathat fel, ha mindenki átérzi a kötelességteljesítés szükségét. Örül, hogy e munkában számíthat a küldöttség tagjaira, s üdvözli őket. Az üdvözlés ezzel véget ért.

A civillista. Ellenzéki körökből vett infor- mációja szerint írja a *Politikai Értesítő*, hogy a civillista vitája a jövő hét derekán véget ér. A' holnap ülésre az ellenzéki részéről Egry Bélát, Bakonyi Samut és Okolicsányi Lászlót jelölték szónokokul. Szombaton Polónyi Géza fog beszélni. Hétfőn kerül sorra báró Bánffy Dező felszó- lása, akinek gróf Tisza István miniszterelnök valószínűleg felhív fog. Ezzel az ellenzéki részről előreláthatólag többen nem fognak felszólalni, ugy hogy a záróbeszédre kerülhet a sor. Ilyfor- mán a szavazás a jövő hét derekán, szerdán vagy csütörtökön lesz. Holnap különben a szabadelvű- párt részéről is lesz felszólalás. A civillista fe- lemelését a holnap ülésén báró Dániel Ernő volt kereskedelmi miniszter fogja megokolni.

A szerb utlevélkénszser. Zimonyból táv- iratozzák: Ma érkezett le gróf Tisza István, a bel- ügyminisztérium vezetésével megbízott miniszter- elnök leirata, amely a zimonyi kereskedők kérvé- nyét, hogy a Szerbiával fennálló utlevélkénszser megszüntessék, elutasítja. A leirat utal arra, hogy magyar részről semmi ok sem forog fenn a régi állapot megváltoztatására. Hatósági körök- ben nagy megnyugvást keltett a belügyminiszter leirata, mert az utlevélkénszser megszüntetésével a leánykereskedés, amely legutóbbi időben mégis alábbszállott, ismét lendületet vehetett volna.

Hörvát terrorizmus. Zágrábból táviratoz- zák: Mint ellenzéki lapok jelentik, a károlyvárosi községtanács legutóbbi ülésén az a sürgős indít- ványt terjesztették elő, hogy Kovacevic képviselő- nek az országgyűlésen mondott legutóbbi be- szédeért rosszalást fejezenek ki. Banjavacic pol- gármester, aki a tartománygyűlési ellenzéki tagja, nem engedte meg az indítvány tárgyalását. A'

Both hátraszolt:

— Ha közel jönnek, löni.

Figyelmeztette az asszonyt.

— Vigyázzon, drágám. Mindjárt lövést hall.

Semmi az egész. Egy kis sport.

Both erősen hajtott, hogy megelőzze a farka- sokat. De elkésett. A mozgó fekete vonal elérte az országutat és mintha valami alávaló taktika szer- rint dolgoznának, a bestiak elállták az országutat. Egy-két magános bestia előörsként száguldott fe- léjük. Both újra hátraszolt:

— Caak előre löni. Ha egyszer mögöttünk vannak, nem árthatnak. Elöl alacsony a koci, itt könnyen felugrik valamelyik.

A koci gyorsan suhant végig az uton. Még két perc. Az asszony dideregvé húzta össze a bun- dáját.

Előttük egy pokoli kórus zendül fel. Az or- szágut tele a fenevadakkal. Egy fekete vonal zárja el az utat, harminc-negyven éves, csattogó száj, ásitó torok.

Még hatszáz méter.

— Löni! — kiált hátra Both. — Löni!

A két ember kihajol. Két lövés dördül el és két bestia fordul fel rögtön azok közül, amelyek előre vágtattak.

— Löni, löni! — kiált Both.

Még három lövés dördül el, de előttük két- száz méterre változatlanul erős, zárt és fenyegető az élő, éves fal.

Both lehajol. A keréken kettőt ránt, a fékét kinyitja. A nehéz gép mintha egy óriási kéz meg- kapta és nekilődött volna, olyat szökken előre. A futása nem is rohanás, hanem repülés.

Both újra csavar egyet a keréken. A nehéz gép sziszegve, zugva, csattogva repül át a metsző levegőn.

— Kapaszkodjék meg, — kiált Both a di- dergő asszonyra.

A gép eszeveszette rohan. Nem látnak sem- mit. Nem hallanak semmit, csak a levegő éves, sziszegő sivatását.

A gép repül. A vonítás közvetlen közelükben zendül fel, azután két recsenés, villámgyors nyi- korgás, hörgés egy pillanatra és a gép süvöltve tör át a gyilkos vonalon, szétgázolja egy pár bestiat, mint a férget és otthagya a vonító többit.

A bestiak dühöd vágtatással vetik magukat a gyilkos gép után, de a dübörgő szörnyeteg repülve csattog végig a havas uton és nemsokára ismét csak elszört fekete pontokká lesz a rohanó fal.

Both átkarolta az asszonyt:

— Harriette, drágám, félt?

— Egy kicsit, — mondta az asszony. — De ugy-e, ez a gép!

Both nevetett.

— Bizony a gép! Hiába: amerikai gyárt- mány! Száz kilométer versenyképesség óránként! Gyors pöfögéssel haladtak végig az ország- uton. Mögöttük riadt ordítás hangzott fel. Hátrafordultak.

— Mi az?

A kasznár rémülten tátogatta a száját és nem tud szólni.

— Ej, hát mi az?

— Gyuri. . .
— Gyuri. Csakugyan, hol van Gyuri?

— Kiesett.

Messze mögöttük a fényes országuton egy futó alak látszott. Both a kerékre tette a kezét. A gép futása lassabbodni kezdett, de majd egy félkilométerre repültek még, amig visszafordul- hattak. A kasznár rémülten ugrott fel:

— Méltóságos uram, csak nem akar vissza- menni.

— Dehogyan nem.

— Az isten szerelméért, nem látja, hogy újra a farkasok közé kerülünk. A fiu ugyis el- veszett.

Az országuton messze el lehetett látni. Vagy másfél kilométerre tőlük rohant feléjük egy ár- nyék, mögötte — jó messzire még — a mozgó fekete pontok.

Both az asszonyhoz fordult:

— Ez az ember azt mondja, ne menjünk vissza érte. Magának kell döntenie.

— Oh, God! — mondta az asszony, — csak nem hagyhatjuk ott.

Both meglepedetten bölintott és a gép vá- gattatni kezdett visszafelé. Az asszony felemelke- dett és parancsoló hangon kiáltott a didergő kasz- nárra.

— The rifle . . .

Az megértette. Átadta neki az egyik puskát. Az asszony kibontakozott a bundából és gondosan megnézte a finom express-fegyvert.

A gép rohant előre. Már jól látták a kibegve szaladó Gyurit. Mögötte azonban nem látta az ut; mozgó fekete árnyak rajta. Egy fekete árnyék kiválik a többi közül és megnylt vágtatással jár

közsgétnácsosok erre elhatározták, hogy Kovács képviselővel írásban közlik rosszaságukat. A levelet számosan aláírták.

Pártértekezlet. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-párt holnap, pénteken délután 6 órakor értekezletet tart. Az értekezlet tárgya a költségvetés lesz.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 14.

Arra nézve, hogy mennyire nem hisz már senki az orosz győzelmi hírekben, nagyon jellemző, hogy a pétervári vezérkarnak a 30.000 japán elesetere vonatkozó jelentését általában úgy kommentálták, hogy Port-Arthur elesett. Még Pétervárott is ez a felfogás volt az uralkodó, úgy, hogy a vezérkar híre a legnagyobb rémületet okozta. Senki sem tudta ugyanis elképzelni, hogy a japánok valami nagy cél kitűzése és elérése nélkül 30.000 embert áldozzanak fel. Ezt a felfogást megerősítette a vezérkar második jelentésének az a feltűnő furcsasága, hogy nem ismétli meg a japánok visszaverésére vonatkozó állítását. Csak azt mondja el újra, hogy 11-iken éjjel 30.000 japán elesett. Hát ha ez igaz, gondolták mindazok, kik a japánok eddigi küzdelmeit figyelemmel kísérték, akkor valami döntő győzelmet kellett aratniok. Ugy, mint Kincsunál, hol szintén elpusztult a három első hadsor, de a negyedik aztán mégis fölynyomult a sáncokra . . .

Ez az okoskodás szülte valószínűleg a Port-Arthur elesetéről forgalomba került híreket. De hivatatosan sem az orosz vezérkarhoz érkezett jelentést, sem Port-Arthur elesést nem erősítették meg. De igenis hír jött arról, hogy a japánok elfoglalták az ugynevezett tengerészeti erődöt és hogy Port-Arthur már csak néhány napig tarthatja magát fenn. Amiből az következik, hogy a japán veszteségekről szóló hír az

a nyomában. Még egy utkanyarulat és odaérnek. De nem lesz-e későn?

Both idegesen remegve mered előre és a keze reszket a keréken. A szöke asszony felemeli a puskát. A gép meglasztja a futását, hogy meg tudjon állni a menekülő előtt. De közel van a farkas is. Borjunagyságu csikasz vad, rőt szőre felborzadva a hátán, a nyelve líhegre lóg ki. Őt másodperc és elérte a menekülő, halálfélelemben reszkető embert.

A gép futása meglással, egy dördülés, a toportyán felpattan a földről és amikor visszavágódik, vergődve ül le és vér festi meg körülötte a havat. A gép megállott. A félelemtől és fáradtságtól haldokló embert felrántják a kocsiba, ahol dermedten zuhan le. A félelmes ordítás közel ér hozzánk, de a gép megfordul és újra beleszökik az éjszakába. Both megszorította az asszony kezét.

— Mesteri lövés volt.

— Csendesen hangzott a válasz:

— Galambot nem . . .

Both meleg szeretettel nézett a fiatal asszonyra. — Egy félóra hosszat zugott még előre a gép, mikor a kasznár megszólalt.

— Balra fordulni, méltóságos uram!

Létértek az országról és befordultak a keskeny kocsitra, amely Bothkőhöz vezet.

— No, — mondta Both — ha ezt az utat kirbírja az amerikai pneumatik, akkor dicseérem.

Nem lehetett a keskeny faszorból se jobbra, se balra letérni, a kocsik rendes utján kellett menniük. A megfagyott göröngyök úgy meredeztek fel, mint egy-egy éles penge.

— Még egy negyedóra, — mondta Both.

utóbbi napok támadásai kapcsán született meg, amikor egy-egy újabb erőd elfoglalása közben tényleg sok japán harcos eshetett el.

A manduriai haretér eseményei is kezdenek már a homályból kibontakozni. Mig *Oku* generális Kaicsun keresztül, Dacsicsao-Niucsvang felé vonul, addig *Nodzu* a Haicsöng és Dacsicsao felé szétágazó ut csomópontjához érkezett és egészen tetszésétől függ, hogy melyik hely ellen induljon. Ha Dacsicsaónak menne, akkor annak az orosz csapatnak, mely ezt a várost védi, elvághatná visszavonulási útját. Kurokiról is tudjuk már végre, hogy hol van. Liaojang közelében, ahol *Keller* és *Rennenkampff* orosz tábornokok hadtestei várnak rá. Ezekről függ, hogy nyitva marad-e Kuropatkin utja Mukden felé vagy nem. Ha nem, — akkor az orosz fővezérnek az egyesült japán seregekkel kell a döntő ütközetet megvívnia.

Port-Arthur ostroma.

Páris, július 14.

Az *Echo de Paris*nak jelentik Pétervárról: A japánok múlt vasárnap rendkívül erős támadást intéztek a 3. számú erőd ellen. A japánok kémjeik által megtudták, hogy a 3. számú erőd, amely a vasut mellett fekszik, a védelmi vonalak leggyöngébb pontja, de az oroszok a legutóbbi napokban harminc aknával megerősítették. Ezek az aknák három sorozatba voltak osztva és három négyszögkilométer területen voltak föllállítva. Az oroszok ezeket az aknákat a döntő pillanathban fölrobbantották. E közben a japánok elfoglalták a keleti előműveket és bombázni kezdték a 3., 12., 11. és 10. számú erődöket, melyeket nagyon megrongáltak, s ezután a vasuti töltés és az országot között levő szoroson át zárt hadoszlopban támadásra vonultak előre. Az orosz vartüzérség a 3. és 11. számú erődökből koncentrált tüzet indított hatvan várágyuból a japánok ellen, akiket nagy veszteségek értek, de az a tegnapi hír, hogy 30.000 embert veszítettek volna, nagyon túlzott.

Páris, július 14.

Egy mukdeni távirat, amelyet az orosz

A gép gyorsan vágatott át a zuzmarás faszoron. A távolban házak látszóitak.

— Bothkő, — mondta Both.

A gép ekkor recseget egyet, hosszú sziszegés hallatszott és alig észrevehetően balfelé billentek. De a szima szökés keserves döcögésre vált.

Az egyik kerék gummiját kilyukasztotta a megfagyott föld. Both egészen meglasztotta a menést.

— Méltóságos uram, — szóló rémületen a kasznár — siessünk, még mindig a hátunk mögött vannak . . .

Both hátrafordult. Csakugyan messze, elveszvéen a világos éjszakában, látni lehetett ismét a mozgó fekete pontokat.

— Gyorsabban most mégse mehetünk, mert akkor mindnyájunkat kiröpít a gép.

A kocsik pöfögve, lassu döcögéssel haladt előre. Az éjszakában újra fölülke verődött a távolból a pokoli ordítás. A kasznár verejtékes homlokai nógatta Bothot:

— Gyorsabban, méltóságos uram.

— Ugyan hallgasson már, mondta bosszankodva Both. Azután hozzátette:

— Lőjjen csak feljűk vagy kétszer. A faluban meghallják a lövéseket és legalább nem kergethetnek a bestiák tovább az első házaknál.

Három dörrenés hangzott el egymásután. A fekete pontok már formát öltöttek, most sokkal gyorsabban rohantak a gépnél.

De a döcögő nagy gép már befordult az alacsony házak közé, az utcára emberek jöttek ki és egy perc múlva a Both-kastély előtt állottak meg. A folyosó világos ajtajában egy ősz asszony tárta ki a karjait.

cenzura eleinte visszatartott, kétségbeesztően mondja az oroszok helyzetét Port-Arthurban. A japánok tegnap rendkívül kétségbeesett harc után elfoglalták az ugynevezett tengerészeti erődöt, mely mindössze három kilométernyire van a várostól. Port-Arthurból érkező menekültek beszélik, hogy a japánok két hadállást visszafoglaltak és ezenkívül a tizennegyedik számú erőd is, amelyet az oroszok elvettek tőlük, ismét az ő birtokukban van. Egy japán tüzérsapat megszállta a Port-Arthurtól keletre lévő pozíciókat. *Fok* tábornok, Mukdenbe érkezett jelentés szerint, kitört a várból és megtámadta a japánokat, akik azonban nagy veszteséggel visszaverték.

London, július 14.

Tegnap este Rómába és Pétervárra táviratok érkeztek, amelyek szerint a japánok döntő támadást intéztek Port-Arthur ellen és Stössel tábornokot kapitulációra kényszerítették. Az itteni japán követség semmit sem tud erről a hírről, de Pétervárról több távirat érkezett, amelyek azt mondják, hogy az ottani katonai körök véleménye szerint Port-Arthur már csak legföljebb néhány napig tarthatja magát. Erről Tokióban is meg vannak győződve, mert a katonai operációk annyira előhaladtak, hogy Port-Arthurnak és Liaojangnak egyszerre kell el-esniük. Tokióban a városi hatóság már meg is tett minden intézkedést, hogy Port-Arthur bevételét ünnepiesen megülje, sőt a japán kormány már vasuti jegyeket is nyomatott a Port-Arthur és Kajping közötti vasuti forgalomra, amelyet a vár bevétele után azonnal meg fog indítani.

Pétervár, július 14.

Városszerte azt beszélik, hogy Port-Arthur elesett. A Daily Mail tudósítója hasztalan járt utána a hírek, illetékes helyen titkolóznak. A pétervári magas körökben megtámadnak minden felvilágosítást, ellenben hivatalnokai körökben azt mondják, hogy Alexejevnek az a távirata, amelyben jelentette, hogy e hó 11-én éjszaka a Port-Arthur ellen indított ostrom a japánoknak 30 ezer emberéletbe került, arra vall, hogy Port-Arthur megadta magát és Alexejev szépiteni akarja a vereséget.

London, július 14.

Ojama és Kodama tábornokok tegnap Dálnuba érkeztek és onnan nyomban elindultak a Port-Arthurt ostromló japán hadsereg megtekintésére. Ojama elrendelte, hogy a csapatok egyrésze a vár észak-i erődjei ellen vonuljon s ott támadja meg Port-Arthurt.

Pétervár, július 14.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Haicsöngből 12-ikéről: *Miscsenko* tábornok osztálya délen a fekete-hegyeknél fényes harcot vívott. A japánok Dacsicsaótól 8 verstányra hadállásokat erősítenek meg. A hőség eléri az 55 Celsius-fokot. A csapatok kedve arra a hírre, hogy a Port-Arthur elleni támadást visszaverték, különösen emelkedetté vált.

A manduriai haretér.

London, július 14.

Csifából jelentik: *Oku* tábornok ötvenezer emberrel Dacsicsao ellen nyomul előre. A várostól alig hat angol mérföldnyire már japán kormeket láttak. Az oroszoknak itt harmincezer emberük van. Egészen megbízható forrásból jelentik, hogy *Kuroki* megkezdte előrenyomulását Mukden ellen.

London, július 14.

Tokióban nem tartják valószínűtlennak, hogy az oroszok Dacsicsaót ki fogják irtetni és hogy a védelmi művek mögött új vonalon fognak elhelyezkedni. Az oroszok azt hiszik, hogy ily módon megvédelmezhetik mind a két szárnyukat a japánok támadása ellen.

Pétervár, július 14.

Kuropatkin tábornok Liaojang megvédelmezésénél számít *Keller* és *Rennenkampff* tábornok

kok hadtesteinek segítségére. A Kuropatkin parancsnoksága alatt álló orosz főhadserg most Dasicsóban van s az orosz fővezér el van tökéltve, hogy ezt a helyet még a legnagyobb áldozatok árán is meg fogja védelmezni. Az orosz csapatok kedve kitünő. Kuropatkin az összes csapatokkal tudatta, hogy a japánok Port-Arthur mellett nagy vereséget szenvedtek és hogy az oroszok összes hadállásukat visszafoglalták.

London, július 14.

Kuropatkin alig néhány mérföldnyire van a Motienling-szorostól, ahol az első japán hadserg egyelőre megállapodott. Az oroszok itt nagy védelmi műveket építenek, hogy Kuropatkin Liaojang felé való előrenyomulását feltartóztassák. Japán előőrök jelentik, hogy a liaojiangi országúton folyton érkeznek orosz gyalogos-csapatok, de más források viszont azt állítják, hogy a japánok is egyre új erősítéseket kapnak. Az orosz sereg zöme a japánok centruma ellen irányul.

London, július 14.

A Morning Postnak jelentik Sanghájból: A takusáni japán hadsereg két hadosztályban nyomul előre. És pedig Hszicsajkánon, a másik pedig a Lá-szoroson át. A második hadosztály Hszicsajkán mellett kemény harc után kiverte az oroszokat hadállásaikból, az első hadosztály pedig Juókán mellett találkozott orosz csapatokkal, amelyeket legközelebb meg fog támadni.

London, július 14.

A Timesnak jelentik Kuroki főhadiszállásáról: Az első japán hadsereg egyelőre tétlen marad. Az oroszok nagy számban gyülekeznek a Motienling-szoros szomszédságába, ahol már üvegek is láthatók. A pekingi országúton is sok orosz katoná mozog, de ez még nem jelenti azt, hogy ebben az irányban előrenyomulnak, sőt a Motienling-szoros szomszédságában is csak azért tűnnek fel, hogy esetleg a főhadsergeknek a vasút mentén való visszavonulását fedezzék.

London, július 14.

Csifuból jelentik mai kelettel: A Sipping angol gőzös, mely 8-ikán hagyta el Sanghajt, ma délelőtt Csifutól északra 10 mérföldnyire a japánok által lefoglaltot, mert hadicsempezárut vitt magával.

London, július 14.

A Reuter-ügynökség jelenti Tokióból mai kelettel: Hir szerint a japánok bevettek Inkant, a nélkül, hogy ellenállásra találtak volna.

Pétervár, július 14.

Az orosz távirati ügynökség külön tudósítója jelenti Mukdenből tegnapi kelettel: A Kuandiansian- és Dsionsianban lévő japán csapatok száma, akik között állítólag japán egyenruhába öltözött koreai katonák is vannak jelentéktelen. Feladatuk, hogy a csapatoknak hátvédül szolgáljanak. Az ottani kínaiak a japánok láttára a hegyek közé menekülnek, míg ellenben mi teljes támogatásban részesülünk.

Békeközvetítés.

Berlin, július 14.

Félhivatalos cáfolatok ellenére is politikai körökben erősen hiszik, hogy Witte Norderneyba való utazása összefügg az orosz-japán háboruban való békeközvetítéssel. Ma különben Witte sétát tett Mendelssohn berlini bankárral, akivel nyilván a Németországban felveendő orosz kölcsönről tárgyalt.

Szökevények.

Krakó, július 14.

A Naprzód című szociáldemokrata lapnak írják Lodzból, hogy az ottani tüzérség a harcra indult. Az elutazás előtt az ezredes és adjutánsa az ezredpénztárral megszöktek. Ugyancsak Lodzból írják a Naprzódnak, hogy a katonák tömegesen megszöknék az ezredekől; akár tiszt, akár közlény, akinek pénze van, az megszökök; igen sokan öngyilkosságot követnek el és a katonák

nyíltan mondják, hogy inkább öngyilkosságal halnak meg, semhogy a harcra vigyék őket.

A cár utazása.

Pétervár, július 14.

Nagy föltűnést kelt, hogy a cár Ufából tovább utazott kelet felé; azt hiszik, hogy a cár elutazott a harcra.

Át-hírek.

London, július 14.

Azt a hírt, hogy a japánok Port-Arthur előtt nagy vereséget szenvedtek és harmincezer embert elvesztettek, még eddig sehonnan sem erősítették meg. Inkuba az a hír érkezett, hogy a japánokat Kajpingtól északra nagy csapatban megverték, de ez a hír is valószínűtlennek látszik s arra a jelentésre vezethető vissza, amelyet a Standard Csifuból jelentett és amely így szól: Mult kedden este Niucvangból elindult egy gőzhajó, amelynek utasai azt beszélik, hogy Niucvangtól néhány mérföldnyire délre nagy csata volt. Az oroszok előbb megverték a japánokat, de ezek aztán erősítést kaptak és visszafoglalták elfoglalt hadállásukat. A hajó elindulásakor azt hitték Niucvangban, hogy a japánok ezt a helyet két nap múlva el fogják foglalni.

Páris, július 14.

Az Eclairnek táviratozzák Pétervárról: Ma délig illetékes helyre nem érkezett meg a megerősítése annak a hírnak, hogy Port-Arthurnál 30.000 japán elesett.

Berlin, július 14.

Nem erősítik meg az orosz jelentést, amely szerint Port-Arthurnál e hó 11-ikén 30.000 japán esett volna el. Teljesen jogosultnak látszik az a feltevés, hogy az egész az orosz hivatalos körök fantáziájából eredt. Az itteni japán követség erről semmi hírt sem kapott Tokióból, ugyszintén a párisi és londoni követségek sem, amelyek a leghatározottabban kétségbevonják a 30.000 japán elpusztításáról szóló hírt.

Krüger halála.

Budapest, július 14.

Messez hazájától, a szabad Svájc földjén meghalt ma éjszaka Krüger Pál, Transvaal egykori elnöke. Alig pár esztendeje még glóriás fényességben állt alakja a világ előtt. Törhetetlen szabadsághérzete, nemzete függetlenségének izzó szeretete bátoraságot és erőt vitt a gyengék lelkébe. A hősi időkre aztán elkövetkezett az erősebb győzedelme és az öreg Krüger önkéntes számkivetésbe ment. Két hónappal ezelőtt Svájcba utazott sógoronjével, két unokájával és orvosával. A Genfi-tó mellett Clarenben telepedett le, ekkor azonban már beteg volt. Egyetlen egyszer hagyta el ágyát s kikocsizott, különben a nap jórészt a lakásában töltötte. Szombaton rosszul érezte magát és orvosai hétfőn tudógyulladást észleltek, ekkor már a beteg eszméletét is elvesztette. Betegségénél volt leánya, Eylof asszony és annak férje. Krüger ismételtan azt kívánta, hogy Transvaalban, neje mellé temessék el. Hottestét egyelőre a helyi halottasházban terítették ki.

A mult héten hétfőn Krüger — mint Genfi-ből táviratozzák — elvesztette eszméletét, de tegnap este és reggel családja körében a bibliát olvasta. Most vasárnap aggasztóra fordult Krüger állapota és Hermann előkészítette a környezetet a katasztrófára. Egy holland papot hívtak, aki a halál beálltaig Krüger mellett maradt. Egész vagyonát leányára, Eylofára hagyta. Végredeletében azt az utolsó kívánságát fejezte ki, hogy Transvaalban szeretne pihenni. Családja ennek következtében Hollandia több kiváló államférfiához fordult tanácsért, hogy mint lehetne ezt a kívánságot az angol kormány tudomására juttatni. Ha Londonból visszautasítják ezt a kérést, akkor Krüger Hollandiában fogják eltemetni.

A délafrikai köztársaság volt elnökének pályája szinte legendának tűnik fel. A boerok sokszor mondták, hogy nem is diplomáciai talentuma miatt választották meg elnöküknek, hanem bátorsága miatt, mely Transvaalban szinte közmondásos. Egy napon Krüger, aki akkor még tizenhatéves fiatal legény volt, atyja küldte a mezőre, hogy egy pár ökröt hazahozzon. Vele küldte lugát is és leikére kötötte, hogy jól vigyázzon a gyermekekre. Amikor hazafelé döcögött az ökrös szekér, hirtelen egy párdue ugrott elébe, az ökrök megbokrosodtak, a szekér fölfordult és a kislány kiesett belőle. Az ifju Krüger Pál fejeváltlenül, ahogy volt, rávetette magát a párduecra és saját vérző sebével nem törődve, addig fojtogatta, míg hőrógva a földre rogyott. Aztán nyugodtan folytatta az utját és hazatérve, úgy lépett az atyja elé, mintha semmi sem történt volna. Szívesen emlékeztek Krügernek erről és hasonló fiatalkori hősi cselekedeteiről a boerok. A Foktartományban lévő Colesbergben született 1825. október 10-én. Szülőföldét tizenkét éves korában hagyta el szüleiével, akik az első boer-csapatnál Natálba vándoroltak ki és később Oranje szabadállamban, majd Transvaalban telepedtek le. Az angol annexió idejében a köztársaság alelnöke volt. 1880-ban az angolok ellen kitörőfélben volt szabadságharcban ő volt a hazafias mozgalom lelke, miért is a hálas boerok függetlenségük kivívása után 1883-ban, majd 1889-ben s 1893-ban a köztársaság elnökévé választották. Kormányá közbenjárására létesültek az első vasutak Transvaalban. A Witwater-vidéken felfedezett aranymezőket alatta kezdték kiaknázni, miközben Krüger célszerű törvényei révén az állampénztár érdekeit sikeresen megvédelmezte. Az angol kormánytól folytatott sikeres tárgyalások után 1895-ben a Svázföldet a transvaali köztársaság protektorátusa alá helyeztette, Németországgal kereskedelmi szerződést hozott létre, de állhatatosan vonakodott attól, hogy az angol, illetve a fokföldi kormány protektorátusa alatt álló délafrikai vámközösségbe belépjen. Transvaal régi alkotmányához erősen ragaszkodott, noha a Johannesburgban és az aranymezők vidékein letelepedett angol gyarmatosok egy része követelte a boerokkal való egyenjogusítását. Az ennek következtében 1895. őszén kitört Johannesburgi lázadást gyorsan és erélyesen elnyomta és midőn 1896. január 1-én a Chartered Company csapatai Jameson vezetésével, Cecil Rhodes tudtával országába törtek, Krüger parasztgazdája a kalandorokat körülfogták és megadásra kényszerítették. Higgadt gondolkodásáról tanuskodik az is, hogy Jamesont a többi angol tiszttel együtt az angol kormánykiszolgáltatta, míg a Johannesburgi, részint halálra, részint súlyos börtönrre ítélt felkelőknek 1896. májusban és júniusban kegyelmet adott. 1897 elején az angolok folytonosan fenyegetőbb magatartásával szemben véd- és dacbüszökséget hozott létre Transvaal és Oranje között. 1898-ban visszautasította a Chamberlain által felajánlott angol védelmet és az angol kormánykiszolgáltatta bármily alakban való protektorátust. 1899 február 3-án nagy többséggel negyedszer is megválasztották a transvaali köztársaság elnökévé.

A háboru kitörése küszöbén ultimátumot intézett Angliához és midőn erre nem kapott választ, október közepén a háboru megkezdésére határozta el magát, melyben fia és unokái is résztvettek. Még a háboru befejezése előtt elhagyta hazáját és egy hollandi hadihajón Európába jött, mert azt hitte, hogy személyesen könnyebben intervencióra bírhatja az európai kormányokat. Ez a kísérlete azonban hiábavaló volt és a két délafrikai köztársaságot Anglia végre is annektálta. Krüger azóta Hollandiában, majd Franciaországban és Svájcban élt teljes visszavonultságban.

Hívó lélek volt, önkéntes számkivetésében is vele volt élete támasza és vigasza: a biblia. Az angolokkal való háboruszkodást is Istenben

s népe elszántságában való hittel kezdte. Föltétlenül bizott az Isten és a népe segítségében. A háboruban ő volt a fővezér s bár stratégiát világlevélben sohasem tanult, ügyességével a világot a legnagyobb esodálkozásba ejtette s az angolokat a legnagyobb zavarba hozta. A vere-ségek, amelyek a háboru kezdetén a hadako-záshoz hozzá nem szokott boerokat érték, nem csüggesztették el Krüger és vezéreit. Az ango-lok mondják, hogy az egész vezérkarban ő éllesztette a bizalom és reménység tü-zét. Mikor az európai udvaroknál való in-tervenciója sikertelen maradt, az öreg szabad-sághóst vallásos érzése vigasztalta. A nyuga-lom s az akaraterő karakterének kidomborodó vonásai. Valami fontos tanácskozást folytatott Alfred Milnerrel, az előkelő angol államférfi-val. A fontos tanácskozás részleteit titokban kellett tartani. Csak hogy két derék boernak nagyon furta az oldalát a kíváncsiság és egy szép reggel beállítanak Krüger apóhoz, remélve, hogy valami híreseköt majd csak kiesálnak belőle. Az öreg nagyszerű kedvben volt és csakhamar élénk beszélgetésbe eredt látogatóival. Minden másról beszélt, csak a tanácskozásról nem. És hiába volt minden igyekezet, nem lehetett tőle egy fikarcnyi újságot sem kicsikarni. Egy-szerre csak nyílik az ajtó és belép rajta a végrehajtó-bizottság egy tagja. A két kíváncsi polgár újra hegyezni kezdi a fülét. De hiába. Az öreg egymásután meséli el a legpompásabb vadászkalandokat, nagyszerű mondásokat röpit világgá, de a tanácskozásról egy érva szót sem. A két derék polgár végre jónak látta el-menni s azt a hirt kolportálni, hogy az ügy jól áll, mert Krüger apó vidám és jókedvű. Csak mikor a tárgyalások jegyzőkönyvét nyil-vánosságra hozták, akkor tűnt ki, hogy éppen mikor olyan jókedvű és vidám volt az öreg Krüger, akkor volt a helyzet a legreményto-lenebb.

Chamberlaint végtelenül gyűlölte Krüger. Ő volt az egyetlen ember, akinek sikerült őt kihoznia a flegmájából. Mikor Chamberlain par-lamenti beszédeit olvasta, akkor valósággal dühöngött és toporzékoit a mások oly nyugodt és flegmátikus Krüger. Chamberlainen kívül még csak a szerencsejátékokat gyűlölte. És soha olyan jótékony gyűjtésekhez oda nem adta volna a nevét, amelyek sorsjátékkal voltak összekötve. Egyébként áldott jó ember volt, akinek nem volt egyetlenegy ellensége sem.

HIREK

Az elnök.

A böles öreg, a rettegett vezér
Az ösökhöz most ime visszatér.

Hej sűrű gyász van a farmok között:
Millió szívbe mély bú költözött.

S végigvonaglik a bús fájdalom
A völgy felett és a domboldalon

S távol a forró sivatag ölen
Búsan ordít a sivatag s bölény.

A búr házikók lakói pedig
Imádkoznak s a mellüket verik:

„Ó szabadságnak hőszívű fia!
Idegenben kellett meghalnia!”

A sarokban is a sok kis gyerek
A nagy öreg halálán kesereg.

Az utcákon könnyező emberek,
Jajgató, hangos kócos némberek.

„Meghalt az Elnök; szabadság fia,
Árván maradt a kard s a biblia!”

S mig gyásztól hangos az utcák sora,
Posztol keményen a brit katona.

Erős keze a fegyverén pihen
S nem érinti a gyászból semmi sem,

Nem hatja meg a zokogás, a kín
És csak dudol halkán: God save the
king . . .

—s.

Urak és iparosok.

A hirdető oszlopokon most egy sze-rény, hühótlan külsejű nyomtatvány arra szólítja fel a szülőket, hogy gyermekeiket nehogy kárpitosoknak adják. Tüdővész és munkanélküliség, ez e fényűzési ipar mun-kásainak leggyakoribb sorsa. Így mondja legalább a felhívás, melyet a munkanélküli kárpitos munkások százas bizottsága írt alá. Valószínű, hogy van ebben valami tulzás, ami azonban nem változtat azon, hogy a magyar iparos sorsa valóban nem irigylendő. És pedig nemcsak a kárpitosoké: amit most tőlük először tapasztalok, a szü-lőkhöz intézett felhívás formájában való el-riasztást pályájuktól, azt a nyomdászok minden iskolai év kezdetén, mikor sok gyer-mek az iparválasztás előtt áll, még erő-sebb stílusban szokták megeselekedni. A szegény magyar szülőnek főhet is a feje: minek adja gyermekét? Egyfelől a proletár-
sötét danteszk szomorúságu ember-tömege óva int: ki ide belép, hagyjon fel minden reménnyel, másfelől a „polgári-
újságok böles cikkeiben riasztanak el az uri, szellemi pályáktól s nagy jóakarattal ajánlják az ipari és kereskedői foglalkozá-sokat.

E két egymás ellen küzdő jelenség állandó tünete nyári közéletünknek. Ugy latszik, legszívesebben azt vennék az ösz-szes foglalkozási ágak, ha beboznák szá-mukra a numerus clausus s vagy tíz évig nem engednék, hogy új konkurrensok lépje-nek az ő hareporondjukra. Hogy a kárpito-sok sem tiszta emberszeretettel riasztják el az ifjabb nemzedékeket foglalkozásuk-tól, hanem üzleti érdekből is, ez nyilvánvaló: mert fájdalom, nem igaz az, hogy nekik már nem mehet rosszabbul s nem árthat már semmi, oly nyomorultan élnék máris. A nyomornak végtelen számu fokozatai vannak felfelé és lefelé egyaránt. Aki ma husz forintból tengődik, az meg nyomorog-hat tízből is. Tehát bizony üzleti szellem is szól arról a fehér lapról, mely a szülőt el akarja téríteni a kárpitos-műhelyektől.

Sz azonban nem baj. És okvetlen ro-konszenvesebb, mint az uri osztályok üz-leti szelleme, mely szintén vágíky a nume-rus claususra. Itt ugyanis a jólét szeretné magát körülkerítettetni, a vagyon szeretné magát hitbizományyá avattatni. Ne tévesz-szen ugyanis meg senkit az a tény, hogy az iparosság dieshimnuszát zengő bölesek az uri osztály gyermekeit is ezekre a pá-lyákra küldik. Ez csak ügyes fogás, mely-lyel a valódi célt, az alsóbbrendű osztá-lyok felfelé való törekvését, a szociális ca-pillaritást szeretnék megakadályozni. Mert nyilvánvaló, hogy mindaz a szépség és nagyszerűség, amit az iparosi és ke-reskedői pályáról elzengenek, nem Ma-gyarországra, hanem Angliára, az Egye-sült-Államokra vagy Németországra il-lik. Itt tényleg tisztelt és jólétet nyújtó pályák ezek, ha tehát a lord vagy a tröszt-fejedelem fiát iparos-tanoncnak adja, nem kockáztatja gyermeke életét, egészségét és boldogságát. Nálunk azonban? Bármily szomorú dolog, de el kell ismerni, hogy a mi nyárspolgárunk helyes szülői ösztön-

nel cselekszik, mikor inkább egy dohos bi-vatalszoba számára neveli gyermekét, mint a műhelyek tüdővész-es légköre számára. Mert a mi iparunk, sőt kereskedelmünk legnagyobb része is a szegénység és gyöt-relem világa: karriért csinálni, vagyonhoz jutni, sőt akár jólétben élni is a rajtuk működők legkevesebbjének sikerül. Másutt is van, igaz, ipari nyomor: de a szűkölkö-dés mocarán nyugodó ipar-épületének fel-sőbb emeletei s orma legalább napfényes, csillogó, a nagystilű életmód, a vagyonbőség gyönyöreitől sugárzik. A nyugati, pláne ame-rikai gazdasági élet egy harmincemeletes felhőkarcoló, méltán csábithatja tehát az ifju fantáziáját; a miénk egy egyemeletes vidéki épület, amely csak kevésse emelkedik ki a primitív termelés földszintjéből, aki csak tehát teheti, nem lép beléje.

Érthető imig, ha az urak nem adják gyermeküket iparosnak, s érthető, ha az iparosok óva intik az iparosok és urakat egyaránt attól, hogy gyermekeiket iparos-nak adják. Mindez nagyon érthető, e mellett azonban igen szomorú. Az a circulus vitiosus, melybe e dolgok fölött való töprengés belecsábit egy banális végböl-
cseséget szűr le az elméből: szegények, nagyon szegények vagyunk. Urak, iparo-sok egyaránt. S ezen nem lehet az-által változtatni, hogy az ujonnan támadó generációkat vagy az egyik, vagy a másik működési térre korlátozzuk. Nem az embe-rek helytelen eloszlása, nem a munkafel-osztás tökéletlensége a baj, hanem magá-nak az emberanyagnak munka-ellenzseneve. Már pedig, ha van valami, amivel a sze-génységen győzni lehet, az elsősorban az emberek munkabírásának fokozódása. Vég-eredményben tehát gazdasági bajaink or-
voslása nem lehet más, mint egy tolsztoji felhívás minden egyes egyénhez: dolgozza-tok, termeljétek, küzdjétek erősebben.

Sz. Z.

Budapest, július 14.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-ikén új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kér-jük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltó-zatosan a megújításról idejekorán gondos-
kodni, hogy a lapot akadálytalanul küld-
heszük tovább.

— Személyi hír. Dr. Boncz Ödön vallás-és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos, a középiskolák ügyosztálanak vezetője, szabadságra utazott. Távollétében az ügyosztályt dr. Gothárd Zsigmond miniszteri titkár vezeti.

— Királyunk látogatása. Bécsből, diplo-máciai részről közlik, hogy ő felsége Gasteinban meg fogja látogatni a szász királyt. A király ugyanolyan okból nem viszonozta György király látogatását Drezdában, amiért Londonba se utazott el.

— József Ágost ezredparancsnok. A király a budapesti 1. honvédhuszárezred pa-rancsnokává József Ágost főherceget, az ezred alezredesét nevezte ki. József Ágost mint kö-zös hadseregbeli őrnagy került az 1. honvédhuszárezredhez és a múlt évben nevezték ki alezredessé. Az ezred volt parancsnokát, adai Pászthy Kálmán alezredesét a király a szegedi 8. honvédhuszárezred parancsnokává nevezte ki.

— A földművelésügyi miniszter Edély-ben. Tallán Béla földművelésügyi miniszter Vis-
akánán ma megtekintette a fürdőépítkezéseket. A minisztert Ambrus Károly polgármester üd-vözölte. Vizaknáról este Nagyszébenbe utazott, ahol hivatalos fogadtatás nem volt.

— Gyémántmise. Esztergomból jelentik: Boltizár püspök és érseki helynök ma tartotta az itteni főszékesegyházban gyémántmiséjét. A misén az egyházmegyei papság, a megyei tisz-tikar Horváth Béla főispán vezetése alatt és

nagy számú közönség vett részt. Istentisztelet után banket volt, amelyet a primás adott helyőke tiszteletére.

— **Nagy István vajda.** A moldvai vajdaság egykori vitézlő fejedelmének, Nagy István vajda halálának negyyszázéves évfordulóját ünnepli holnap *Putnán* a kerekföld minden romlására. E ravasz és gögös albán, *Stefán csel máre*, hogy az oláhok kérkedve emlegetik, hűbérese volt Mátyás magyar királynak, de megcsalta magát az igazságos is, mert amikor Erdélyországban lázadás ütött ki, ő is megtámadta a királyt, míg aztán a fekete hadak engedelmességre szorították a büszke, hetvenkedő knézt. Az a föld ahol az oláhok nemzeti hőseinek sírja emelkedik, a hajdani Kunország, melynek ősurai a magyarok voltak. Lassan szívárgott be az oláhság ide is, albán pásztorok vezetése alatt és teljesen eloláhsodott a régi Kumánia, ahol minden fűszál, minden emlék magyar uralomról beszél és amelynek tiszta kék égét annyiszor homályosította el a jász és besenyő lovasok nyilázpora. De holnap és holnapután, gyönyörű pézsgő mellett ünnepséget rendez itt a romlás. Tüntetni fognak Magyarországot ellen. Szónoklatokat tartanak a kék erdélyi bércék felé fordulva és nem jut eszükbe, hogy ennek az országnak egykori igazságos királya az ő vajdájuknak kegyelme patrónusa volt.

— **Nők a közigazgatásban.** Még pedig nálunk Magyarországon *Tisza* István miniszterelnök az, aki ezt lehetővé teszi. Mint belügyminiszter erre nézve rendeletet adott ki:

A segéd és kezelőszakba vágó teendőket — így szól a rendelet — olyanoknak tartom, amelyeket nők is sikerrel végezhetnek s nem kívánom elvileg megakadályozni azt, hogy a főispán, ki ily állásokra nézve az 1886. évi XXI. törvények 57. szakaszának g) pontja alapján a kinevezési jogát gyakorolja, azokra törvényes minősítéssel bíró nőket is alkalmazhasson.

A belügyminiszter ime újabb területet nyitott meg, amelyen a nők, akik arra vannak utalva, hogy a maguk munkájából éljenek, existenciához juthatnak. Ilyen nő pedig már is van olyan nagy számban, hogy semmi kétség, a közigazgatásban kínálkozó állásokat hamarosan be lehet majd tölteni velük. Aki tudja, mennyi tanítónő, könyvelő, gép- és gyorsíró kisaszonny várja sok évig hiába, hogy szerzett képességeit érvényesítse, jól tudja, hogy jó néhány intézményt kellene még megnyitni a női munkáról számára. Most megnyílnak számukra a közigazgatási hivatalok szobái, s ha meg is szoktuk már a nőket a büroókban, valamennyire mégis újdománságba megy majd, hogy a vármegyén, amelyről a hagyományos tájékpipa álmodni sem merne volna azt, hogy nők is bevonulhatnak birodalmukba, könnyű női zubbonyok is tarkítják a sűrű férfikabátok seregét.

— **Pavlovits Ljubomir veresége.** A szabadkai afférijáról ismert szerb nemzeti képviselőnek, *Pavlovits* Ljubomirnak újabb afférijája támadt, amelyről a következőket írják nekünk *Törökbecséről:* *Melenca* torontálmezei fürdőn nagy botrány történt vasárnap este. *Melenca* *Pavlovits* Ljubomir országgyűlési képviselő tulajdona s ő egyszermind igazgatója is a saját fürdőjének. *Pavlovits* szerb szintársulatot szerződött, de a közönség nem igen látogatta az előadásokat s vasárnap este olyan kevés ember volt kíváncsi a szerb előadásra, hogy a társulat igazgatója kijelentette, hogy az előadást nem tartja meg. A közönség zugulódott s különösen *Teodorovits* Dusan takarékpénztári igazgató adott hangosan kifejezést elégedetlenségének. Ezt meghallotta *Pavlovits*, aki a szinkör előtt állott s kijelentette, hogy az előadást az ő rendeletére nem tartják meg és felhasználta az alkalmat, hogy sőtörvénnyel nyilatkozzék a magyar közönségről is, amely nem látogatta a szerb előadásokat, *Teodorovits*ra pedig ráfordult, hogy ne avatkozzék az ő dolgába. Ebből szöváltás keletkezett, amely igen élessé vált. *Pavlovits* *Pavlovits* *kisparancsolta a közönséget a színházról s ugyanekkor vasos gorbomaságot mondott Teodorovitsnak, aki erre rávetette magát*

Pavlovits *Ljubomir* képviselőre, többször arcát ütötte s botjával véresre verte. A verekedésben részt vettek többen is, akik mind *Pavlovits* ellen fordultak s annyira összeverték közös erővel, hogy hetekig fogja nyomni az ágyát.

— **Santos-Dumont lemondása.** A saint-louisi kiállítás egy nagyon érdekes pontja, a kormányozható léghajók pályázati versenye elvesztette egyik érdekességét: *Santos-Dumont* nem vesz részt a versenyben. A vetélkedés ezen a nagyfontosságú területen tudvalevőleg elment a legalacsonyabb konkurrencia határáig és egy napon *Santos-Dumont* modelljét ismeretlen tettesek késekkel össze-visszaszurkálták oda át Amerikában. Azóta alig érkezett hír a kiváló léghajósról, akinek a sikerei leginkább biztatták a világot azzal, hogy nemsokára birtokában lesz a légből való utazás titkának. Most azonban szomorú hangú rövid táviratot küldenek Párisból. E szerint *Santos-Dumont* már vissza is érkezett oda és kijelentette, hogy *elcsüggedt, feladja a harcot*, aminek az oka éppen az a merénylet, amelyet a léghajója ellen elkövettek. *Léghajója*, amelyet késszurásokkal erősen megrongáltak, a napokban jön meg Párisba.

— **A hamis mérleg.** *Aachenből* jelentik: A Gesselle-társaság tegnapi felügyelő-bizottsági ülésén új mérleg készítését határozták el. Ennek elkészítése után hír szerint rövid idő múlva újabb közgyűlést hívnak egybe, hogy a valóságos állapotra támaszkodva az üzlet javítását illetőleg hozzanak határozatot. Egyidejűleg eltökélték, hogy üzletkörükkel közlik, hogy az első igazgató, *Hesselle* *Henrik* kilépett a vezetőségből és az üzletet a második igazgató vezeti tovább.

— **Halálozás.** *Kaufman* *Rezsó* magánzó ma hajnalban 72 éves korában meghalt Budapesten. Az elhunytban *Kálnoki* *Henrik*, a *Hittel* című szakkal szerkesztője ipját gyászolja. Temetése holnap, pénteken délután 4 órakor lesz az új zsidó temető halottas házából.

Özvegy Nagy *Lászlóné, Nagy* *László* királyi tanácsos özvegye ma délután 1/4 órákor 73 éves korában hosszas betegség után a *Vörös Kereszt* kórházban meghalt. Az elhunyt fiai, *dr. Nagy* *Dezso* ügyvéd, *Nagy* *László* képezedei igazgató és *dr. Nagy* *Géza* királyi ügyész gyászolják. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a kerepesi-uti temető halottas házából.

Domány *Jenő* harminnégy éves korában meghalt Budapesten.

— **A felekezeti egyetemek.** Ma tárgyalták a hági kamarában azt a törvényjavaslatot, amely arra irányul, hogy a felekezeti magán-egyetemen végzett diplomás embereknek a közszolgálatban való alkalmazása tekintetében ugyanolyan jogaik legyenek, mint azoknak, akik nyilvános egyetemen végeztek. Az első kamara 72 szavazattal 27 ellenében elvetette a törvényjavaslatot.

— **Tanítók továbbképző tanfolyama.** Az idei nyári szünre dr. *Berzevicy* *Albert* kultuszminiszter több tanítóképzőben továbbképző tanfolyamot rendelt el néptanítók részére. A budapesti állami tanítóképzőben e tanfolyam 11-én nyílt meg. A tanítóképző igazgatója *dr. Baló* *József* üdvözölte az ország különböző vidékeiről egybegyűlt tanítókat, röviden vázolta a tanfolyam célját. *Dr. Verédy* *Károly* tanfelügyelő beszéde után nyomban megkezdődtek az előadások. A tanfolyamot 41 vidéki tanító hallgatja.

— **A francia nemzeti ünnep.** *Párisból* táviratozzák: A nemzeti ünnep alkalmából ma délelőtti pompás időben tartották meg a Longchampson szokásos csapatsemleket. Pont 8 órákor érkezett *Loubet* elnök a tuniszi bejell, kiket az egész uton élénk üdvözölt a közönség. A téren *André* tábornok hadügyminiszter, a vezérkar és a katonai attasék fogadták az elnököt és vendégét. Miután az elnök és a bej kocsin vonultak el a csapatok előtt, a nézők a dobogóra mentek, mire megkezdődött az elvonulás. A csapatsemle után visszatért *Loubet* elnök és a tuniszi bej *Párisba*.

— **Házasság.** *Szamosi* *József* homonnai felsőkerekedelmi iskolai tanár eljegyezte *Fekete* *Sándor* zentai könyvkereskedő és lapszerkesztő leányát, *Arankát*.

Brown *Dezso* július 24-én esküszik örök hűséget *Deutsch* *Elza* kisasszonynak, *Deutsch* *Dávid* leányának *Pápan*.

— **A Mirbach-panama.** A német császárné főudvarmesteréről, *Mirbach* grófról a legutóbbi napokban majd azt híresztelték, hogy megválnak az állásától, majd pedig megafolták e hírt, hogy másnap már ismét más forrásból induljon világra. Most már teljes határozottsággal híresztelik, hogy a főudvarmesteri hivatalban való sággal úzerkedés folyt a rendjelekk. *Gróf Mirbach* állítólag előre megszabott áron szállította a kitüntetések, de ha valaki sokallotta a követelt összeget, le is alkudhatott belőle. *Mirbach* egy közeli rokona segítségével folytatta az úzerkedést. Az ügy a törvényszék elé is került már, a parlamentben pedig a napokban teszik szövé. A templomépítő-egyesület választmányja elhatározta, hogy vissza fogja fizetni azt a pénzt, amely *Mirbach*tól ered.

— **Az a szökehalu, fehérruhás . . .** Er a kedves és költői megszólítás nem valami szerelmes próbírdetésnek a bevezetése, hanem egy komoly felhívásban foglaltatik. A nagyváradi rendőrség szólítja fel azt a szökehalu, fehérruhás urlányt, aki egy ezüst óralócaot talált, hogy a különböni következmények terhe alatt szolgálta be a talált értéktárgyat a rendőrségnek. A költői lendülettel megszerkesztett felhívás így hangzik:

Az a fiatal szökehalu, fehérruhás ur leány, kinek nevét tudjuk s ki egy papirosa takart oszaggal kezében e hó 10-én a Fekete Sas előtt megtalált egy ezüst csingó óralócaot felszólítatik, mi tén a lánc gazdája most jelentkezett, hogy az óralócaot nyole nap alatt a rendőrségnek adja át.

Mindenestre szép és követésre méltó ez a diszkrécio a rendőrségtől, hogy a szöke nőnek a nevét, gavallér módon titokban tartja. Elismerésre méltó a felhívás szép és költői hangja is, de hát hogyan levelezzen az ember, mikor egy csinos ur nőről van szó, aki szökehalu és fehérruhás . . .

— **Pályázat erdőészeti ösztöndíjra.** Az Országos Erdészeti Egyesület pályázatot hirdet egy 600 koronás ösztöndíjra. Az ösztöndíj az Országos Erdészeti Egyesület tagsági kötelekben álló magyar erdőőrítők és erdőészeti al-tisztek olyan szegénysorsú, szorgalmas és jó elömeneteli fiai számára való, kik az erdőészeti pályára készülnek s szaktanulmányaikat a selmezi magyar királyi erdőakadémian szándékoznak végezni. A bélyegtelen folyamodványok augusztus 15-ig az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) nyújtandók be.

— **A megvadult bivaly.** Nagy réműletet okozott ma délelőtt az Űllői-uton egy bivalytehén, amely elszabadult a községóhidról és örült rohánással futott a főváros felé. A járó-kelők ijedt kavardásban menekültek a kapualjokba és a merészebbek, akik a földühödt állat föltartóztatására vállalkoztak, míttsem bettek. Lassanként nagy tömeg verődött az eszeveszetten vágató bivaly nyomába, de senki sem tudta megállítani. Hosszas hajza után a bivaly az Űllői-ut 99. számú asztalosműhelybe menekült. A műhelyben élénken ment a munka, mikor az elszabadult állat berontott s a munkások ablakon, ajtón át tértek ki a barátságatlan idegen elől. A bivaly öklelődni kezdett, földühödt mindent a műhelyben és egy ottmaradt inasfűt néhányszor a falhoz vágott. Az utcán elakadt a közlekedés s nagy tömeg nézte ijedezve a bivaly romboló munkáját, míg végre *Ferenczy* *I.* Mihály rendőr kirántott karddal ment neki a fenevadnak és a szűgyébe döfött. Még két döfés és a garázdálkodó állatnak vége volt. A közönség megéjlenete a derék rendőrt, akinek valacnival nehezebb volt a dolga egy közönséges bivalytehénél, mint a spanyol torreadoroknak a magyar bikával.

— **Munkások kizárása.** *Stockholmból* táviratozzák: Az építómesterek egyesületének határozata alapján ma dőlben megtörtént a kőművesek, ácsok és épületasztalosok kizárása bérvizszályok következtében. A kizárás 4000 embert sújt.

— **Tífuszjárvány.** *Prágában* egy külvárosban, *Zizk* *Kovban* e hó 11-ikén tífuszjárvány lépett fel. Eddig hatvanan betegedtek meg. Ötvenöt tífuszos beteg kórházba került s ezek közül tizenhárman meghaltak. A járvány a rossz ivóviztelet következtett.

— **A „Vosztocsi Vesztik”.** Megjelent *Vladivosztokban*, mindennap rendszeren, olyan papíron, mint sok más újság, olyan betűkkel, mint amilyenekkel általában az orosz újságokat nyomtatni szokták. Nemrégiben aztán valami egészen különös, az újságipar terén szokatlan dolog történt a *Vosztocsi Vesztik*kel. A betűje még a régi volt, de a papírája ámulva néztek a szíves olvasók. Vastag, durva volt és kétszertelenül szürke. Nagyon rosszul lehetett leolvasni róla az izgalmas háborús híreket, amelyek arra, Kelet felé még kaposabbak és izgalmasabbak, mint nálunk, mert olvasásuk közben olykor-olykor egy kis ágyudörgés is üti meg a közönség fülét s ha az újságlapokról a szemét fölemeli az olvasó, esetleg halvány sebesültekre, bekötözött harcosokra esik a pillantása. Szóval, az igazt híreket roppant nehezen lehetett csak néhány hét óta elolvasni a *Vosztocsi Vesztik* hasábjairól, mert ezek a hírek bizony *közönséges csomagoló papírra* voltak nyomtatva. Holnap már ezt sem bánná a vladivosztoki olvasó, de holnap már csomagoló papíros sem lesz. Az is kifogyót, reménytelenül. Már azt sem szállíthatják s a *Vosztocsi Vesztik* megszűnt ma, nem „pártolás híján”, hanem a háboru miatt. „Szíves elnézés kérik.” Ilyen módon a háboru csuffá teszi, beszünteti a civilizációt, amely még mindig olyan gyenge, hogy nem tudja megfojtani az ő szűgyenét, a tömeges vérontást. Vladivosztoknak holnap már nem lesz újságja, holnapután — ez a holnapután bekövetkezhetik, mihelyt a karbin—vladivosztoki vasutonalban is bajok esnek — nem lesz más valamije, s Vladivosztok is olyan város lesz, amely saját magát foglalja alaposan kitapasztalni, mit tesz az, exponált pontnak lenni a harctéren.

— **Az utolsó bikaviadal.** Ma jeleskedtek utóljára Hispania fiai az állatkerti aréna porondján. Bucsuzóra szépszámu közönség jelent meg, mely mindvégig fokozódó izgalommal gyönyörködött a torerők művészetében. Híre járt, hogy a mai bucsu-előadás *Pouly* fils le fogja szurui azt a bikát, mely őt az első mérkőzés alkalmával megsebesítette, s így aztán érthető az a feszült várakozás, melylyel az utolsó bika szereplését várták. Mikor erre került a sor, *Pouly* fils egy hosszú hegyes karddal jelent meg és az előnik páholy elé állva, engedelmet kért arra, hogy a bikát megölhesse. A közönség óriási izgalommal tekintett a fejlemények felé. Egyszerre csak kinyílt a porondra vezető ajtó és belépett rajta *Schmidt* János rendőrfelügyelő, kísérve vagy egy tuat rendőrtől és felszólította, hogy álljon el szándékától. Az erősén teatraális színzetű jelenet a közönséget rendkívül felizgatta.
— **Leó! Miért nem engedik megölni?** — kiáltottak.

Pouly sápadtan a dühtől a toril ajtója elé állott és mellét kifeszítve, taglejtésekkel jelezte, hogy az ő élete az semmi, de a bikaét kimélni kell. Annyira dühös volt, hogy nem is akart tovább működni, de a közönség lelkes hívásának mégis engedett és személyesen végzett ezzel a bikával is. Boszszúból négyszer anyyi banderillát szurtak ebbe, mint egy másikba, és a végleteleg ingerelték. A viadal befejezése után a közönség percekig tombolt, virágokat hintettek *Pouly* lábái elé és zajos ovációval bucsuztak a matadoroktól.

— **Kifosztott perselyek.** A kékszemű, fehér infulás minisztráns fiuk, akik szent áhitattal figyelnek a papra, a csengetyűk szavára és a tiszta, égi ártatlanság képmásai gyanánt jelennek meg a hívők tömege előtt — most ugyancsak rossz hírbe keveredtek néhány társuk miatt. A pécsi belvárosi templom perselyeit pénzre éhes minisztránsyerekek kifosztották. Míg jámbor képpel bámultak a levegőbe, mintha egész lelkük elmerülne a kóválygó tömjénfüstben, arra gondoltak, hogy milyen busás osztokodást fognak csapni, a Szent József és Szent Antal perselyeiben összegyülemlett krajcárokon. És a hívők megtépett hitell sópáncokodnak azon, hogy milyen romlott a világ. Már a minisztránsyerekek is kezdik...

— **Oroszország alkotmányá.** Finnországot javában igazza le a cári hatalom és ezenközben Pétervárról érkezett tudósítás szerint a cári udvarban komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy Oroszország megkapja az alkotmányát. Ha csakugyan való ez a szándék, nyilvánvaló, hogy a háboru okozta viszonyoknak nagy része van a dologban. Otthon Oroszországban is hangzottatták, hogy az orosz államszervezetet gyökeresen meg kell változtatni és a külföldön is nagyszámmal voltak hazafias oroszok, akik elég bátrak és őszinték voltak ahhoz, hogy a cári figyelmét az Oroszországban uralkodó állapotokra felhívják és terveket nyújtottak át neki, melyek szerint Oroszországban alkotmányos intézményeket lehetne meghonosítani. *Klosszov*, *Demcsinszkij* és más kiváló orosz politikusok több ízben nyújtották át a cárnak jelentéseket, melyben erős bírálat alá fogták Oroszország belső ügyeit és egyttal az orvoslás eszközeit is megjelölték. Különösen nagy benyomást tettek a cárra *Volkonszki* herceg és *Kírejev* tábornok emlékiratai és ezeket egy bizottságnak ki is adta megbírálás végett. *Volkonszki* tervezeete egyebek mellett az emberi jogok proklamálását, az összes szűmműzöttekre nézve amnesztia kihirdetését, az állami költségvetés parlamentáris uton való meghatározását és felelős minisztérium felállítását kívánja.

— **A legnagyobb ellenség.** A keleti harctéren mostanáig csak két ellenség küzdött egymással. Az egyik azonban most váratlanul hatalmas segítséget kapott. A japánok sorában a *kolera* dühög és az ellene való védekezés a mostani lázás kavardásban csaknem lehetetlen. A japánok sorait megtizedeli a táborok legnagyobb réme, a félelmetes ragadós betegség, amelyről jól tudjuk, hogy gyakran szokta el is dönteni a háboruknak sorsát. Táviratok jelentik a keleti háboru ez újabb komplikációját, sőt azt hozzák hírül, hogy a japánok fegyverszünetet fognak kérni, hogy kellőképpen védekezhessenek a rettenetes ellenség ellen.

— **A huströszt veszedelme.** Londonból táviritozzák: Az amerikai huströszt alkalmazottai közül ötvenezernél többen sztrájkba állottak. Valószínűleg még huszoneezer ember csatlakozik hozzájuk. Minthogy Angliába most majdnem kizárólag Amerikából szállítanak friss húst, a sztrájknak Angliára is komoly következményei lesznek. Ha a sztrájk egyhamar nem ér véget, husinségtől kell tartani. *New-Yorkban* a husarak máris emelkedtek.

— **Tüz a Szent István-templom körül.** Ma délelött tíz órakor tűz ütött ki *Bécsben* az István-téren és villámgyorsan terjedt el a hir, hogy a *Szent István-templom veszélyben van.* A hírek az volt az alapja, hogy a kanonok-udvar tetőzete meggyuladt és elégett. Szerencsére a tüzoltók lokalizálták a tüzet.

— **A petroleumsztrájk.** *Boriszlavból* táviritozzák: A tegnapi nap és az éjjel nyugodtan telt el. Egy jelentéktelen tüzet, mely vigyázatlanságból keletkezett egy fapajtában, gyorsan eloltottak. A munkaadó hajlandóknak nyilatkoznak a helyi munkásság sorából választandó képviselőkkel kiegyezést végett újból tárgyalni. Ezt a nyersolajtermelők ajánlatát azonban a tegnap tartott munkássággyűlésen, mely nyugodtan folyt le, *Daszinski* képviselő és egyéb szónokok fejtegetése után elutasították. A gyűlés elhatározta, hogy az eddigi sztrájkbizottságot mint egyedüli képviselőjét tekinti

— **Öngyilkos töképezés.** *Bécsben* ma délután föbelötte magát *Morawitz* Vince lovag. Sok nagy pénzintézetnek igazgatósági és felügyelőbizottsági tagja. *Morawitz* előléli házában fényes esték voltak, amelyekben a város legkiválóbb társasága szokott megfordulni. Körülbelül egy év előtt *Morawitz* teljesen visszavonult betegsége miatt, de akkor azt is beszélték, hogy egész vagyont elvesztette. *Morawitzot* haldokolva vitték a kórházba.

— **Gázrobbanás a templomban.** A borszlói székesegyházban — mint *Borszlóból* táviritozzák — ma mise közben, amikor a dóm plébánosa égő gyertyával az oltár elé lépett, gázrobbanás történt. A sekrestyés és egy egyházi sulyosn megsebesült.

— **Villamos összeütközés.** A közüti villamos-vasut részvénytársaság vonalán ma este összeütközés történt, amely két ember sulyosabb megsebesülésével végződött. *Budán*, a *Krisztina-körtön*, közel a *Krisztinavárosi templomhoz* történt az összeütközés. Két körforgalmu kocsit ment egymásnak, hibás váltógázítás folytán s nagy szerencse, hogy a kocsikban nem volt közönség, mert különben jelentékenyebb lett volna a baleset. A 458-as és az 508-as számu körforgalmi kocsik ütköztek össze. Az összeütközés olyan heves volt, hogy mindkét kocsi erősen megvongalódott. A 458-as számu kocsit vezetője, *Varga* Ferenc az arcan sérült meg sulyosan a kocsi összetört alkatrészeitől. Hátnál, a Perronnál állt *Habelmann* Károly 49 éves fűszerkereskedő, aki a kocsi oldalához vágódott, úgy hogy egy bordája eltört. A mentőket hívták hozzá, akik az új Szent János-kórházba szállították. Az eddigi vizsgálat azt derítette ki, hogy a társaság alkalmazottjainak bűnös mulasztása okozta a szerencsétlenséget. A rendőrség folytatja a vizsgálatot s valószínű, hogy még az éj folyamán letartóztatják az egyik váltóírt, akinek mulasztása folytán történt a szerencsétlenség.

— **Nagy vasuti katasztrófa.** *Chicagoból* jelentik: Tegnap *Glenwoodnál* a *Momence-parkban* a *Chicago and Eastern Illinois-vasut* egyik vonata, amely egy egyházközség tagjait szállította vissza rezsés évi kirándulásukról, összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés rendkívül heves volt, mert a kiránduló vonata teljes sebességgel robobott. A katasztrófanak tízennyolc emberélet esett áldozatul, hatvannyolcan sulyosan megsebesültek.

— **Cipészek értekezlete.** Az ipartestületi illetékekkel hátralekös cipész-kisiparosok 18-ikán a Népszínház-utca 23. szám alatt értekezletet tartanak. A gyűlés este hét órakor kezdődik.

— **Az osztályorszájték huzása.** Az osztályorszájték mai huzásán *nyolcvanezer* koronát nyert a 46360 számu sorsjegy; *tízézer* koronát: 35613; *ötézer* koronát 87600 66219; *kétezer* koronát: 46453 21130 46255 101238; *ezár* koronát: 29830 6742; *ötödár* koronát: 42817 63020 66429 68806 91226 99300 4402 24346 84635 58044 68800 89498 számu sorsjegy.

A 80.000 koronás III-ad osztályu legnagyobb fűnyereményt ismét *Török A. és Társa* bankházában (Teréz-körtut 64.) nyerték meg a III-ik osztály huzásának utolsó napján.

— **Renderőri hírek.** A bíróság elfogatóparancsot adott ki *Rubinstein* Izidor 36 éves papirkereskedő és nyomdatulajdonos ellen család miatt. *Rubinstein* a hitlbe vásárolt portékákat potom áron eladta. 6000 koronát perzett ilyen módon s aztán Amerika felé szökött. — A rendőrség letartóztatta *Török* Mihály székelyudvarhelyi születű 29 éves úgnyököt, aki legutóbb a *Kölcsey* könykereskedő részvénytársaságnál volt alkalmazva. A szélhámos egy csemő harnis megrendelést küldött a cégének, amelyeknek az alapján jelentkezett a rendőrségen.

(x) **Kartellen kívül szuperfoszfátot és Thomas-salakat** legújtanysabbtan ajánl *Sátöriggyár*, Budapest, IX. kerület.

FŐVÁROS

(*) **A magyar udvartartás.** Az utolsóelőtti közgyűlésen elhatározták, hogy a magyar udvartartás érdekében a törvényhatósági bizottsági tagok feliratot intéznek a képviselőházhoz. A felirat szövegének tárgyalásakor elfogadták *Éldtvös* Károlynak azt az indítványát, hogy az esetre, ha a magyar udvartartás nem jönne létre, a törvényhozás nemcsak a civillista fölemelését tagadja meg, hanem szüntesse be az eddigi udvartartási költségek megszávadását is. E határozat ellen *Szabó* János bizottsági tag és társai felebbezést adtak be a belügyminiszterhez s abban arra kéri a belügyminisztert, hogy sommisítse meg a közgyűlés határozatát, mert a tárgyalás idején a törvényhatóság tagjainak nagy része nem volt jelen s így a határozat nem a többség akaratanak a kifejezése.
(*) **Rendkívüli közgyűlés.** A Lánchíd fö—Rudasfürdő közötti villamos vasut, valamint a közvágőhídi vonalból a sertes-közvágőhídig

tervezett villamos vasút ügye, sürgős elinté-
zést kíván. A közlekedésügyi bizottság ezekkel
július 19-ikén — kedden — délután fél 5 óra-
kor foglalkozik a tanács elhatározása, hogy a
jövő szeptemberre és esztendőkre rendkívüli köz-
gyűlés összehívását kéri a polgármestertől. A
polgármester, minthogy ma a hivatalában nem
jelenhetett meg, holnap fog határozni a köz-
gyűlés napjára nézve.

(*) **Új vilamos.** A IX. kerületi gróf Hal-
lertai villamos vasúti új vonalnak ma délelőtti
volt a menetrendi bejárása. A bizottság min-
dent rendben találta megadta az engedélyt
arra, hogy a forgalom az új vonalon holnap
reggel megkezdődjék.

(*) **A szegényházak.** A közbiztonsági
bizottság ma délután ülést tartott, Almády Géza
tanácsos elnöklése mellett, amely alkalommal
megállapították a székesfehérvárosi szegényházák
az 1905. évi költségvetését. A kisebb tételek-
nél változás alig mutatkozik, azonban az élelmis-
zerkiadásánál az emelkedés 10.000 korona,
amennyiben az idei 234.800 korona 244.800 korona
ra emelkedik; a patikai orvosok árát is
többre irányozták elő, úgy, hogy az eddigi 8400
korona helyett 10.400 koronát vettek föl. Mind-
ezeket az összes kiadást 508.850 koronában
irányozták elő. A pesti oldalon levő szegény-
házban 1910 embert ápolnak, a budai oldalon
levőben pedig 300 szegény embert.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Budai Nyári Színház.** *Jászai Mari*
ma kezdte meg vendégfellépését a budai arcánban.
Medea-t játszotta, ezt a híres szerepét és hatalmas
alakításával most is zajos tapokkra ragadta a
publikumot. A kiváló vendég mellett meg K.
Kápolnay Julia, Bera Paula, Keszler, Barthos
és *Réthy* tüntek ki.

** **Tutajon a Tiszán.** Az *Uránia* tudomá-
nyos színház a jövő évadban bemutatja a
Tiszát és vidékét szebbnél-szebb tájrészleteivel,
a mellette lakó nemzetiségek és magyar nép
szokásaival, viseletével, régi történeti emlékeivel,
iparával, gazdaságával és kereskedelmével
egyetemben. A darab megírásával a vezetéség
Szandy Károly bíza meg, aki *Vilkovszky* mű-
szaki vezető és egy alkalmasított kísérletében
tutajon fogja végigjárni a Tiszát.

Nyíltér.

Legelegánsabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruha-
bortólat ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, IV. kerület Váci-utca 35. szám.

Az e rovat alatt közlőknek sem tartalmáért, sem
alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Fenyő Sándor ügye.** A tegnapielőtt
szabadlábra helyezett *Fenyő Sándor* ügyében a
budapesti törvényszék a főtárgyalást e hónap
29-ére tűzte ki.

§§ **A Párisi Áruház katasztrófája.** Az
a tüzekatasztrófa, amelynek tizenegy emberélet
esett áldozatul, a vizsgálatnak a helyszíni szem-
lének egész sorozatát vonta maga után. A bu-
dapesti ügyészség vádiratot adott *Szénássy Sándor*
háztulajdonos, a *Goldberger* testvérek, és
a Párisi Áruház tulajdonosi, *Eszlár Sándor* ke-
rületi előjáró és *Planer Gyula* kerületi mérnök
ellen a büntetőtörvénykönyv 290. szakaszába üt-
közöz tizenegyrendbeli, gondatlanságból okozott
emberéles sértése miatt. A budapesti törvény-
szék vádpancája a további eljárást az összes ter-
heltekkel szemben megszüntette, ami ellen a kár-
vallottak képviselői az ítélőtáblához felfolyamod-
tak. Az ítélőtáblába hozzájárult a törvényszék vád-
pancásának *Szénássy Sándor* háztulajdonos és
Eszlár Sándor előjáró ellen tett vád és eljárás
megszüntetésehez. Ellenben nem szüntetett meg
az eljárást a *Goldberger* testvérek, valamint *Planer*
Gyula kerületi mérnök ellen és elrendelte a
pótvizsgálat megtartását. A vizsgálóbíró ennek
során több újabb tanut hallgatott ki. Tegnap

azonban váratlan fordulat állott be a bűnpör-
ben. *Spira Adél* és *Proksa István* pót-magánvád-
lók, akik közben egyezsége léptek a terhelt
Goldberger család, beadványt intéztek a törvény-
székhez, amelyben kijelentik, hogy a vádat
visszavonják, mert meggyőződtek róla, hogy té-
vedésben voltak. A törvényszéken már most az
a kérdés merült föl, vajjon a bűnpör egyszerű
visszavonással elintézhető-e vagy sem?

§§ **Felmentett vádlott, elítelt pana-
szos.** *Szigligeti György* szabómeister lakást bé-
relt a Sándor-utca 23-ik számú házban. Amikor
beköltözött, rájött, hogy a lakás nem neki való.
A házfelügyelőné szívesen átengedett volna neki
egy másik lakást, csak a bérkülönbözet megfizet-
ését kérte. *Szigligeti* erre nem volt hajlandó
s mérgében összeveszett a házfelügyelőnével, akit
néhány nap mulva lakásába hívott s ott alaposan
összeverte. A háziúr, megtudva a történetet,
fölmondta a lakást *Szigligetinek*, aki ezért ma-
gánlaksértés és életveszélyes fenyegetés miatt
följelentette a házfelügyelőt. *Baummann Mór* já-
rásbíró előtt ma volt ez ügyben a tárgyalás. A
bíró felmentette a házfelügyelőt, mert a vádat
nem tudta bizonyítani, ellenben viszonvád alap-
ján ötven korona pénzbírságra ítélte *Szigligeti*-
t, mert beismerése szerint becstelenség szavakkal
illette a vádlottat.

§§ **Az ingók és ingatlanok sáfára.** A tíz
nap óta huzódó tárgyalás a mai napon *Niemels*
Gyula elítélésével véget ért. A mai tárgyaláson
dr. *Weisz Ödön* és dr. *Schaffer Sándor* ügyvé-
dek mondták el védőbeszédeiket. Dr. *Vig*
Viktor a panaszosok képviselője beszélt még az-
után, mire *Szapessy István* elnök a tárgyalást az
ítélőbíró elé elvonta. Délután 6 órakor hir-
detette ki a bíróság az ítéletet. *Niemetz Gyulát* 3
évi és 6 havi börtönre, *Budinszky Ottót* 1 évi börtönre,
Harstein Zsigmondot 1 évi börtönre, *Brenner*
Lipót 7 havi börtönre, *Lévai Gézát* 1 hónapi
fogházra ítélték. Az ügyész súlyosbításért feleb-
bezett.

§§ **A hadbírság előtt.** Münchenből tá-
virozók: A felsőbírság előtt ma tárgyalták
Eras József joggyakornok, volt egyéves önkéntes-
nek ügyét. A vádlottat hamis vádaskodás, beteg-
ségsinlelés, engedelmesség és felebbvalók meg-
sértése miatt három havi és tíz napi szabadság-
vesztés büntetésre ítélték.

SPORT

*, **A tátra-lomnici löversenyek.** Tátra-
Lomnicz ma kezdődött a négynapos meeting
kedvező aushímok mellett. Az első nap leg-
értékesebb versenye a tátra handicap volt,
melyet *Ká'Gall* nyert meg *Tubiciám* és a lefo-
gadott *Darling* ellen. Érdekes volt a csorbai
díj, melyben *Bon amie*, a *Kárpát-díj* egyik fa-
vorigája is indul, de a neki meg nem felelő
távolságon vereséget szenvedett *Futóttuz* ellen-
ében. A *Bonavista-kanca* okvetlen résztvesz
a *Kárpát-díjban*. Jó napjuk volt a fogadóknak,
mert az összes futamokban a közönség által
fogadott lovak győztek. A részletes eredmény
a következő:

I. **Eladók handicapje.** Díj 1800 korona. Tá-
volság 2400 méter. *Báró Königsvarter H.*
Torquemadaja (Smejda) első, *Mravik P.* Csirizej
(Martinkovich) második, *Zangen I.* Lovranaja
(Heidt) harmadik. Azután: *Monna Vanna, Calde-*
ron. Totalizátor: 10: 21. Helyrefogadások:
I. 50: 62, II. 50: 56.

II. **Csorbai díj.** Díj 3000 korona. Távolság
1400 méter. *Gróf Degenfeld J.* *Futóttuz* (Janek)
első, *báró Üchtritz Zs.* *Bon amie* (Taral) másod-
dik, *gróf Pestetics T.* *Harcos* (Rothfus) harma-
dik. Totalizátor: 10: 21.

III. **Tátrai handicap.** Díj 16.000 korona.
Távolság 1600 méter. *Dreher A.* *Ká'Gallja*
(Cleminson) első, *Meichl T.* *Tubiciánja* (Aylin)
második, *báró Üchtritz Zs.* *Darlingja* (Baines)
harmadik. Azután: *Mámore, Donald, András,*
Kozák, Angolna, No good. Totalizátor: 10: 31.
Helyrefogadások: I. 50: 58, II. 50: 68, III. 50: 58.

IV. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona,
távolság 1000 méter. *Gróf Bathiany E.* *Mindmeje*
(Huxtable) első, *gróf Pejacsevizh A.* *Foglalója*
(Pretzner) második, *gróf Degenfeld S.* *Maintenowja*
(Janek) harmadik. Azután: *Achilleon, Toilette,*
Albán, Almanson. Totalizátor: 10: 37. Helyrefogadások: 50: 198.

V. **Kétévesek handicapja.** Díj 2000 korona.
Távolság 1000 méter. *Gróf Forgách J.* *Tárogató*

(Cleminson) első, *gróf Wenckheim D.* *Barázdák*
(Martinkovich) második, *Mravik E.* *Gyöngygyúk*
(Milburn) harmadik, azután *Aram, Denderah.*
Totalizátor: 10: 38. Helyrefogadások: I. 50: 68,
II. 50: 58.

VI. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távolság
1200 méter. *Gróf Degenfeld J.* *Róssa Lili-je*
(Janek) első, *Zangen J.* *Rotherbonja* második,
Losonczy Cossid-ja (Smejda) harmadik. Azután:
Curieuse, Mindjárt. Totalizátor: 10: 25. Helyre-
fogadás: 50: 66.

A holnapi versenynap futamai közül, a
Lomnici handicap bir a legtöbb jelentőséggel.
A 8000 koronás díjért értesülésünk szerint a
következő kétévesek fognak mérkőzni:

	Lovogalja
<i>Rézi</i>	<i>Milbura</i>
<i>Hamis hir</i>	<i>Taral</i>
<i>Vadkan</i>	<i>Martinkovich</i>
<i>Heldin</i>	<i>Huxtable</i>
<i>Denderah</i>	<i>Janek</i>
<i>Pirók</i>	<i>Bulford S.</i>
<i>Tigris</i>	<i>Cleminson</i>
<i>Tornya</i>	<i>Aylin</i>

A legjobb formát eddigelé *Heldin* mutatta
s ez alapon őt várjuk elsőnek a *Reeves-istálló*
küldöttje előtt. Az egyes futamokra a követ-
kezőket jelöljük:

- I. *Win* — *Petrolay.*
- II. *A. Wood-istálló* — *Amarra.*
- III. *Heldin* — *Reeves-istálló.*
- IV. *Futóttuz* — *Kikelet.*
- V. *Curieuse* — *Hamis.*
- VI. *Degenfeld-istálló* — *Mind me.*

** **Karlsbadi löversenyek.** A meeting
utolsóelőtti napjának legjobban díjazott futása a
Schlossbrunn-handicap volt, melyet az érdemtele-
nül elhanyagolt *Hindostana* nyert meg *Kitty* és
Tres comique ellen. A favorit *Pergola* több hosz-
zat vesztett a startnál, ami teljesen tönkretette
győzelmi esélyét, *Sportszemponthól* igen meglát-
szott *Tátra-Lomnicz* konkurenciája, így főleg lo-
vasokban volt hiány. A részletes eredmény ez:

I. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona.
Távolság 1100 méter. *Egyedi L.* *Szürkelejtje* (Le-
wis) első, *Wolf Dunája* (Bonta) második, *Mautner*
V. *Fairyja* (Szilágyi) harmadik, azután
Merry maker. Totalizátor: 10: 50. Helyrefogadá-
sok: I. 50: 62, II. 50: 57.

II. **Handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 2000
méter. *Egyedi L.* *Verudája* (Lewis) első, *Schles-*
singer és *tára Derúje* (Rybensky) második, *báró*
Springer *Iraskája* (Southey) harmadik, azután
Parthenia. Totalizátor: 10: 16. Helyrefogadások:
I. 50: 76, II. 50: 108.

III. **Schlossbrunn-handicap.** Díj 8000 korona.
Távolság 1200 méter. *Johnstone A.* *Hindostanaja*
(Walkington) első, *Schindler L.* *Kittyje* (Poole)
második, *Mautner V.* *Tres comiqueje* (Southey)
harmadik, azután *Dóra, Obsitos, Pergola, Cake*
Walk. Totalizátor: 10: 70. Helyrefogadások: I.
50: 112, II. 50: 156, III. 50: 85.

IV. **Eladóverseny.** Díj 20000 korona. Távolság
1200 méter. *Báró Königsvarter H.* *Vergis-
semnichje* (Lewis) első, *Baltazzi A.* *Fü-
gedje* (Seideman) második, *Schindler L.* *Repor-
terje* (Bonta) harmadik. Azután: *Sweet Baby,*
Mikor hogy, Tepla, Dulcinea. Totalizátor: 10: 26.
Helyrefogadások: I. 50: 66, II. 50: 72, III.
50: 97.

V. **Schlossberg akadályverseny.** Díj 3000 korona,
távolság 4000 méter. *Mautner V.* *Rosog-
lója* (Rosack) első, *Thassy A.* *Figyelemje*
(Füst) második, *Dreher A.* *Oliveje* (Huxtable)
harmadik. Totalizátor: 10: 14.

VI. **Kétévesek versenye.** Díj 2000 korona.
Távolság 1200 méter. *Báró Springer G.* *Gulli-
verje* (Lewis) első, *Boross J.* *Lady Russel*
(Bonta) második. Totalizátor: 10: 15.

TÁVIRATOK

Az angol expedició.

Giangose, július 14. Az angol expedició
megkezdte előrenyomulását *Lassa* felé.

Giangose, július 14. *Jonghousband* ezredes
hirdetést intézett a tibeti néphez, melyben az an-
gol expedició oldalán a *Lassa* felé való előrenyu-
lást mondja és kijelenti, hogy az expedíció azért
indították, hogy elégtételt követeljenek azért az el-
bánásért, melyben a tibeti hatóságok a király kép-
viselőit részesítették. *Jonghousband* hirdetésében
avval fenyegeti a népet, hogy az előrenyomul

angol csapatok minden támadásért szigorú büntetés fog kijárni.

A macedon mozgalmak.

Belgrád, július 14. A bandák tegnap megpróbálták fellázítani a lakosságot a bolgár-török határon. Úszkúbból és Komanovból négy zászlóalj katonaságot rendeltek ki, amely helyreállította a rendet.

Az örmények ellen.

Konstantinápoly, július 14. A porta Ormanian örmény gregorianus-patriarka panaszaire átiratban felelt, melyben a musli és szazsuni eseményekért való teljes felelősséget az örményekre hárítja. Az összes elküvetett erőszakot csekre tolja, kiemeli a polgári és katonai hatóságok helyes magatartását és kijelenti, hogy a kormányhatóságok vádolása a trónnal és az országgal szemben köteles engedelmességgel össze nem egyeztethető.

Msgr. Kynelt amusi örmény gregorianus püspököt, ki Konstantinápolyba ment szabad-súgra egészségi állapotára való tekintetből, Trapezuntban feltartóztatták. Ez intézkedésnek, melylyel a főpapnak Konstantinápolyba való érkezését akadályozzák, állítólag az a célja, hogy Kynelnek a külföldi diplomáciával való minden érintkezését lehetetlenné tegyék.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 14. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladatott buza tiszavidéki 9.80—10.30 K.; bányászi 9.50—9.85 K.; mosoni 9.35—9.65 K. Rossz: tót felvidéki 6.90—7.10 K., új 7.—7.20 K.; pestmegeyi 6.90—7.10 K.; Tengeri, magyar 5.85—6.05 K. Zab 6.60—7.10 K., válogatott 7.60 K.

Bécs, július 14. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 640.—, Magyar hitelrészvény 752.—, Bécsi bankkegyesület 280.—, Union-bank 513.50. Länderbank 516.75. Osztrák-magyar államvasut részvény 425.50. Déli vasut 81.50. Elbavölgyi vasut 424.50. Északnyugati vasut-részvény —.—, Dobányi-részvény 344.—, Rimamurányi vasut 494.—, Alpesi bányarészvény 427.50. Májusi járadék —.—, Magyar koronajáradék 99.45. Osztrák koronajáradék 97.10. Lombard —.—, Török sorsjegyek 128.25. Német birodalmi márká 117.38. Napoleon d'or 19.61.

Berlin, július 14. (Tőzsdei jelentés.) Éppny, mint tegnap, a tőzsde ma is határozatlan üzletlenséggel nyílt meg. 22 első jegyzés hiányzott, mert egyes piacokon, mint vasutak, bankok, járadékok és ipari értékekben nem történtek kötések. A kedveltséghez és ahhoz, hogy az utazóidény miatt a főérdekelték távol vannak, járul a keletázsiai harctérről jövő hírek hiányossága, az ennek folytán fennálló homály hozzájárul a forgalom ellanyholásához. Vezető bankok ártartók, de forgalom nélkül. Szénértékek közül Hibernia és Gelskerkirchen szilárd. Fondok nyugodtak. Vasutak forgalom nélkül. A tőzsdeidő második felében általános nyugalom, jegyzés nélkül. Csak Laura-kohó-részvények állnak 241.75 után 242.50-re, minden egyéb változatlan. Jelentéskor Montán szilárd, hajózásiak a Cunarddal való tárgyalások eredménytelensége folytán lanyhák. Magánleszármított kamatláb 2¼%.

Berlin, július 14. (Esti forgalom.) 4% os magyar aranyjádék —.—, Magyar koronajádék 97.50. Osztrák hitelrészvény 201.24. Osztrák-magyar államvasut 137.—, Déli vasut 17.60. Északnyugati vasut —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Osztrák bankjegy készpénz —.—, Buhstiehradi —.—, Orosz bankjegy 216.—, (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, július 14. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arfolyamok májusra. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 201.20. Osztrák-magyar államvasut 137.—, Déli vasut 17.50. Német bank 219.10. Disconto —.—, Drezdai bank —.—, Berlin kereskedelmi bank —.—, Gelskerkircheni 217.30. Harpeni 197.30. Laura-kohó —.—, Olasz járadék —.—, Hibernia —.—, Az irányzat esendes.

New-York, július 14. (Terménytőzsde.) (Zár lat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 11.25 (11.15), Júliusra 11.— (10.80). Okt.-re 10.68 (10.55). New-Orleansban helyben 12.1/8 (11.1/16). — Petrócum: Stand white New-Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphaiában 7.65 (7.75). Refined in Cases 10.40 (10.40). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — Zsír: Western steam 7.35 (7.35). Roho és Brothers 7.25 (7.25). Tengeri irányzata állandó. — Júliusra 53.3/8 (54.—) — Szept.-re 53.3/4 (54.1/4). — Dec.-re —.— (—.—). — Buza irányzata engedő. — Piros ősi helyben 108.1/2 (108.1/2). — Júliusra 99.1/4 (99.3/4). Szeptemberre 90.3/8 (90.3/8). — Dec.-re 89.3/8 (89.3/8).

— Májusra —.— (—.—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kávét: fair Rio 7. sz 7.1/4 (7.1/4). — Júliusra 5.90 (5.85). Okt.-re 6.15 (6.10). — Liszt: Spring Wheat clears 3.90 (3.90). — Cukor: 3.1/8 (—.—) — (—.—) — Óm: 26.40—26.60 (26.25—26.50). — Réz: 12.62—12.87 (12.62—12.87). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, július 14. (Terménytőzsde.) (Zár lat.) Buza irányzata engedő. Jul.-ra 96.1/4 (94.3/8). Szept. 86.3/8 (86.1/8). — Tengeri irányzata állandó. — Júliusra 49.— (49.3/8). — Zsír: Júliusra 6.82 (6.92). Szept.-re 6.95 (7.07). — Szalonna short clear 7.37 (7.06). — Sertéshús: Júliusra 11.70 (11.95). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

A cár üdást osat.

Slatoust, július 14.

Miklós cár és a trónörökös nagyherceg délelőtt ideérkeztek. A pályaudvaron a helyi hatóságok üdvözölték. A cár szemlét tartott a csapatok felett és szentképekkel megáldotta őket. Délben továbbutazott Ufába.

Samara, július 14.

Délelőtt Miklós cár és a trónörökös ideérkeztek; a hatóság és nagy néptömeg fogadták őket. A nemességi marsalhoz intézett beszédben a cár azt mondta, hogy nem kételkedik a nemesség lelkesedésében, melylyel a haza ügyéért önfeláldozásra kész. Miután a cár szemlét tartott a csapatok felett, melyek a szélső Keletre mennek, megáldotta őket a saját és a cárné nevében. Ezután meglátogatta a székesegyházakat. Két órák a cár a lakosság lelkes ovációi közt továbbutazott.

KÜLÖNFÉLÉK

Három poéta.

Három költő mulatozott Boros-kancsó mellett. Vidám nótá, tréfa közt az idő gyorsan tellett.

De hirtelen elhallgatnak S szól az egyik: "Társak! Ha meghalok, éppúgy, mint most Nyíljanak a hársak.

A bokrokban esattogjon majd Fülemlé-ének, Orgona- és jácmin-illat Szálljon fényes égnek.

Könnyebb lesz majd lithagyni e Kedves, szép világot, Hogyha végső búcsút szólnak Napfény s gyöngyvirágok."

Szól a másik: "Ha meghalok, Ne nyíljon majd eserje, Borús őszszel ablakomat Ólmos eső verje.

Szél süvítessen s a nap akkor Térjen nyugovóra, Nem fáj úgy majd tört szívemnek A végbúcsú-óra."

A harmadik költő pedig Szólt aztán eképen "Kikelet vagy ősz lesz akkor, Mindegy az énnékem.

Ha majd végső útra kelek, Csak egy az én vágyam: Kís fehérek szimogassa Homlokomat lágyan.

Egy-egy forró könny perlegen Két ragyogó szemből, Amíg kúnt egy haldoklóért Lélekharang esendül."

Azután a három költő Szótlan szerzeszéd. Közülük majd kinek vágyát Váltja be az élet?

Feleki Sándor.

† **Tudományos felfedezések.** Cerashi asszony, aki hosszabb idő óta csillagfényképezéssel foglalkozik a moszkvai obszervatóriumban, újabban három, eddig ismeretlen csillagot fedezett fel. Az egyik a Cassiopeia csillagképhez tartozik és a 9. és 11. nagyság között váltakozik a fénye. A második csillag a Gantban van, a legnagyobb fénye mellett 10., legkisebb fénye mellett 12. nagyságot mutat. A harmadikat a Gyik csillagzatban fedezte fel a tudós asszony. Ennek a fényváltásai kilencedfél és tizedfél nagyság között váltakoznak. Szabad szemmel tehát egyik csillag sem látható. Méltó feltűnést keltenek Bate kisasszony felfedezései, aki egy törpe állatvilág nyomára bukkant a középtenger környékén. A kiváló angol tudós Cyprus szigetén kezdte el kutatásait és csakhamar felfedezte a törpe viziló és a törpe elefánt esontvázeit. Egyik sem volt magasabb három lábnál. Ezek a törpe állatok kicsinységük mellett még más tudományos szempontból is érdekesek. Az elefántot ugyanis ma csak Afrikában és Ázsiában találhatni. Ősidőkben azonban ennek az állateszádnak az alakjai máshol is találhatóak voltak. A középtenger ugylátszik őshazája az elefántoknak. A cyprusi mellett még két hasonló példány ősmertes, az egyik Malta-szigetéről, a másik Sziciliából való.

† **A hajók száma.** A nemrég megjelent Lloyd-értesítő a világ összes hajóinak számát 29.943-ra teszi, melyeknek összes tonnataartalma 33,643.131. Ebből 11.134 hajó az angoloké; tonnataartalma 16,006.374, tehát az összes hajók tonnataartalmanak csaknem a fele. Érdekes a különféle elemiszerraktárak leírása. E raktárakat hajótörtek számára építették az Oceán szigetein. Az Indiai-óceánon, az Amsterdam-szigeten egy domboldal óriási barlangjában van egy ilyen raktár. 1350 font kétszersült, tíz gypjuning, tíz pár pamutnadrág és egy éredoboz van benne, amely négy csomag gyufát tartalmaz. Azonkívül van a raktárban egy fűzős ez a fűzős, száraz fa és néhány függőhintá. Szt.-Pál szigetén és a Kergueli-szigeteken termékből épült raktárban ugyanilyen nagy készlet van főlhalmozva. És egész sor ilyen raktár van még. Szenraktár összesen 337 van, ebből 113 európai és középtengeri kikötőkben. Legkevesebb szénfelvevő-állomások van az Indiai-óceánon és a Khinai-tengeren.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 14. —

Kinevezések. A belügyminisztérium vezetésevel megbízott miniszterelnök dr. Bokay János egyetemi tanárt, az országos közegészségi tanács rendkívüli tagját, ezen tanács rendes tagjává, dr. Grosz Emil budapesti egyetemi tanárt, a trachoma-ügy vezetésével megbízott kormánybiztost és dr. Magyarevics Mladent, a fővárosi tiszti főorvosát pedig hatévi időtartamra az országos közegészségi tanács rendkívüli tagjává, a lipótmezei állami elmeógyógyintézetnél rendszeresített szám-tiszti állásra Berta Jánost kinevezte; — a pénzügyminiszter Peinlich Miklós pozsonyi, Köcsi Ádám kolozsvári, Neumayer István veszprémi, Karta Gyula beregszászi, Romhányi Gyula balassagyarmati, Gubicza Emil budapesti, Görög Sándor szombathelyi, Ilügel Gyula brassói és Mayer Gyula szegedi pénzügyi számtisztkeket számellenőrökké kinevezte; — az igazságügyminiszter dr. Tóth Béla, az igazságügyminisztériumhoz berendelt joggyakornokot a monori járásbíró-sághoz és dr. Szüts István ügyvédet a zalaegerszegi törvényszékhez aljegyzökké, Vermes Miksa devescéri járásbírósi díjnot a nagygyimándi, Demcsák Lajos giráltyi járásbírósi díjnot a késmárki, Farkas Odón eskikörbői járásbírósi díjnot a naszodi és Pataky József buzási járásbírósi díjnot a zsolnai járásbíró-sághoz irnokká; — a kereskedelmiügy miniszter pedig Donstaedter Rudolf államépítészeti hivataltitkertet miniszteri irodaséggátisztatté nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Karácsonyi István újvidéki törvényszéki albirót az újvidéki járásbíró-sághoz, Jakó Gyula kulai járásbírósi díjnot a szolnoki törvényszékhez, Wermscher Vilmos naszodi járásbírósi díjnot a besztezercei törvényszékhez helyezte át.

Pályázatok. Temesvármegye törvényhatóságánál két irnok állás harminc nap alatt, — a to-pánfalvi járásbíró-ságnál irnok állásra négy hét alatt, — a löcei törvényszékénél aljegyzői állásra két hét alatt adandók be a kérvények.

REGÉNY

ASSZONYOK HATALMA

Irtá: GUSTAF AF GEIJERSTAM

(8)

III.

Nagyon jól tudom most — és elég idős volt arra, hogy a dolgról gondolkozzam — hogy az éjszakai gyakran előforduló ama természetekhez tartozom, akik életük legnagyobb részében mintha céltalanul bolyongvának, képtelenül komolyabb erőlködésre, de akik időnként felébrednek álmukból és aztán olyan energiát fejtenek ki, amelylyel hegycet lehetne ledönteni. A természethez hasonlítanak, amely téli álmát aluszsa, amíg meg nem jön a tavasz világos éjszakáival és hosszú napjaival, amikor aztán néhány hét alatt a hosszú téli hónapok alatti medvéalmát helyrehozza.

Amikor tehát elhatározással megvoltam, bizonyos boldogító energiával erőlködtem azon, hogy meg is valósítsam. Mindenfelé jártam munka után és találtam is. Mintha csak lenge tündérek csinálták volna az utat nekem és új célonért azzal a nyugalmas örömmel dolgoztam, amelyet a férfi érez, amikor többé nem nyugtalanítják már kételyek. Két hónap sem múlt el, s ugyanaz az ember, akit itt látsz magad előtt, lakást bérelt, amely három kis szobából és konyhából állott, a víz fölött, nagyon szép kilátással. Butort vásároltam és mindent berendeztem mint valami új házaspárnak, aztán megtartottuk az esküvőt, néhány pajtásom tanuskodásával és egyszerű vacsorát csaptunk hátul, a Reisen-étteremben. Minden olyan mecsén gyorsan és könnyen ment, hogy alig foghattam fel, hogyan is történhetett meg ez a hirtelen változás az életemben.

Aztán, ezen a csudás lakodalmi estén hazavezettem az én fiatal feleségemet, oda a kis szobákba, amelyek alatt a hullámok csillámlottak és estéknél szikrák szórtak, mintha fényvel volnának telehintve. És amikor beléptünk, a hold tisztán lebegett a téli éjszakában az alvó város felett, amely olyan messze tőlünk terült ott el, mintha lármája és nyugtalansága sohasem érhetne el hozzánk. A holdvilág elárasztotta a hófödte tetőket és a halvány holdat udvar vette körül, afféle északi fénykoszorú, amely menyasszonyi koszorúhoz hasonlított.

Milyen tisztán látom ezt az éjszakát! Ó, milyen jól visszaemlékszem rá! Signe elragadtatva járt be a szobákat és megnézte mind azt, ami ilyen hirtelen a tulajdona lett. Megnézte az egyszerű porcellánt, leste az óra ütését, leszedegte az apró ékségeket, ki s bejárt és a nagy izgalomból sehogyan sem tudott lecsillapodni.

Jómagam az ablaknál ültem és különös, idegen érzéssel néztem ezt a tuláradó boldogságot, amelyet magam teremttem. Felelgettem örömeinek a kitöréseire és igyekeztem követni a lelkiállapotát, amelyet olyan jól értettem és annyira természetesen találtam. De miközben beszéltem és felelgettem, mindent meghallgattam és boldognak és nyugodtnak mutatkoztam, pillantásom az alvó városra siklott. Valami más kerestem, mint azt, amit most megtaláltam. És első ízben értettem meg, világosan, tisztán, hogy amit most elértem, a nagy, határtalan üresség volt.

Ezt akkor már megértettem. De hogy volt az lehetséges, hogy előbb nem értettem meg? Hogy volt lehetséges, hogy elfelejtettem? . . .

De elég ebből! Mindent elmondok neked, ugy, amit most tudom. Emlékszem, hogy úgy ültem ott, mintha álmodtam volna és emlékszem az álmra. Nem tudtam, vajjon mindaz, amit körülöttem láttam, valóság-e, vagy sem. De hirtelen olyan melegség öntött el, hogy a vér szinte megfűt a szivemben és körülöttem sugárzó nyár lett. Nagy, sűrű erdőben voltam, ahol a rohanó patak erős áradatban csapkodta a partokat és apró fehér habtarajokkal a kövek felett elsiklott. A levegőben gyantás, meleg illat terjengett és előttem napsugarak csillogtak, amelyek rozgő forró tülevelek között játszadoztak.

És akkor egészen másnak láttam magamat,

mint amilyen voltam. Ah, mennyire különböztem magamtól! Az egyetemmel még nem végeztem és az első fájdalom szakadt rám. Anyám meghalt és tanulmányaim és álmodásaim közepette mindig azt a komoly, ünnepest érzést hordoztam magamban, amely mindenkit elfog, aki első ízben kerül szembe a halállal. De a fájdalomban is mégis megmaradtam diáknak; látókörom talán szűken volt határolva, de túl rajta az egész világ feküdt kavargó küdben.

Ezenközben nem voltam elhagyva. Mert mellettem, az ösvényen, amely a patak folyását követte, egy fiatal leány lépkedett, aki, miközben beszéltem, felnézett rám. Szerettem, mert fiatalágom, fájdalomom miatt sajnált és megosztotta velem. Hogyan is felelhettem ezt el? Hogyan volt ez lehetséges? Ennek a fiatal leánynak a lelkében, aki annyira szomjazta az életet, és mindenfelől kérdézősködött, mindannak a megtestesülését láttam, amit az egyik ember a másikon leginkább megszerethet.

Amikor nászéjszakámon új otthonomban ültem, ez a jelenet mind világosabban elvenedett meg előttem és végül úgy éreztem, mintha a hangzást hallottam volna, aztán a magamét, amely felelt neki.

A fájdalomat eloszlatta, aztán jövőnk álmairól beszélgettünk.

— És ha majd leteszi a vizsgáját — kérdezte — mi lesz akkor?

— Akkor kimegyek a nagyvilágba, mint mások.

— Nem, mint mások — felelte.

— Miért nem úgy, mint mások?

Nem felelt, csak nevetett s magas karsu termébe felém hajlott. Akkor csaknem a karjaimba fogtam, szivemre szoritottam, hogy egész életemre magamhoz kösseim.

De fiatalkorom féltékenysége és a felelősségérzése, amely a szerelmet békóba veri, hallgatásra kényszerítet, a szavak elhaltak az ajkamon, erőszakosan visszafojtottam őket és elfordítottam a szememet. Mert tudtam, hogy többet mondanék, mint amennyit akarok, ha szóra kerülne a sor.

Mi voltam én? Mit várhattam én a jövőtől? Micsoda jogom volt én nekem ahhoz, hogy megzavarjam az életét? Fiatal, gazdag, szép volt. Egy jószágon született, amelynek ő volt az egyetlen örököse. A közelébe kerültem, mert anyjának az otthonában vendég voltam. A környéken ugyanis alig volt társaság, én pedig művelt fiatalember voltam s véletlenül az ispán házában laktam, hogy a nyár alatt helyre hozzam azt, amit egy mozgalmatlan télen Upsalában elmulasztottam. Ó, milyen kevéssé éreztem magamat vele szemben. Milyen semminek és tehetetlennek! Soha azelőtt nem éreztem még olyan világosan, hogy a világ mennyire tele van korlátokkal és hogy én nem voltam az, aki ezeket a korlátokat lerombolja.

A természetemet azonban még sem igazgattam le s hogy újra meg újra találkoztunk, amikor bizalmasakká lettünk és kezdtünk mindent elmondani egymásnak, akkor minden fölvetésemet széknél bocsátottam s úgy tekintettem az én szerelmi történetemre, mint valami nyáregy álmot, amelyből majd élnem kell, amikor sötétebb idők következnek majd rám. És ez a nyár a gyönyörűség és az ujjongás korszaka lett számra, amelyet én szegény halandó, soha még át nem éltem.

A világos nyári éjszakákra a nagy hőség következett, a július forró levegője és tilkásztó bujasága, amíg ennek is vége nem lett és a bukó lombját az első sárga foltok nem tarkították. Egész idő alatt gyakran találkoztunk, később már naponta. És amire ő engem tanított, úgy még sohasem hallottam beszélni. Ennek a nyíl szíviü, üde fiatal lánynak, aki előtt a világ olyan vígan, olyan magától értetődően terült el, mint ahogy a boldogság kiválasztottja előtt jelenhetik csak meg, bevallottam azt, amit soha még egyetlen jó barátomnak sem mondtam el, bevallottam az én nagy kedvetlenségemet, hogy az életnek nekivágjak és vágytam arra, amit már akkor a nagy, esendő boldogságnak neveztem. Ez az egész nyár számra nézve, aki addig csak pajtásokkal érintkeztem és alig volt barátom, egyetlen nyári estévé lett, amely a lelkeket körülvette és derültté és jóvá tette. Nem csupán szerelem volt az, amelyet nagy mohó-

sággal szívtam magamba, az egészség, az élet teljessége volt az, amely nekem kijutott. És semmi sem akadályozott bennünket. Mert az öreg báróné övegy volt és a gazdaságot nagyobb megfontoltsággal, nagyobb buzgósággal vezette, mint akármelyik férfi, a leánya pedig járt a maga útján, mint ahogy az anyja csinálta, csak hogy azzal a napsugaras ártatlansággal, amelyhez minden illik.

Amint ott ültem hát, álmodozva az én szegény nászéjszakámon, őt láttam, láttam a patak-kal és az erdővel mint háttérrel, élénkszíni, kurta ruhában és kalap nélkül, láttam, amint az utolsó holdvilágos estén mellettem lépkedett, amint az erdő homályában az árnyékat a fényesikok megmezgáztatták és a holdvilág a partra áradt, amely ott húzódtott feketén a partok között. Bucsusétánkra mentünk s annélkül, hogy gondoltunk volna rá, vagy megfigyeltük volna, tegeztük egymást. Kezét a karomra tette s a boldogság annyira elfogott mindkettőnkét, hogy egyikünk sem tudott beszélni. És végül, amikor elváltunk a nagy, egyenes fasorban, ahol a nyestet harsak olyan csudálatos árnyékat vetettek, istenhözadót mondtunk egymásnak.

Homlokon csókoltam, ő pedig balkezével végigsimította arcomat, míg jobb keze az enyémekben nyugodott.

— Sohase felejtis el — mondtam. — Igérd meg.

Nem is tudtam már, mit monddk.

Nyíltan a szemembe nézett, mialatt egész lénye mintha nevetésre állott volna.

— Elfelejteti? — mondotta esőndesen, mintha valami távoli, lehetetlen dologba nézett volna bele.

És úgy mondta ezt a szót, mintha valami komikus, valami elképzelhetetlen dolog lett volna.

Akkor megfordultam és mentem vissza, mert a szívem tulságosan tele volt.

Mindezt láttam, amikor nászéjszakánkon ott ültem saját otthonomban és a fővárosra tekintettem, amely ott aludt, mélyen lenn a téli éjszakában. Erőlködöm kellett, hogy a valóságba visszatérjek. Én voltam-e az, aki ott ültem, én voltam-e az, aki most férj lettem? És ő, aki várt reám? Ki volt ő? Mit akart tőlem és mit akartam tőle én?

És kétségbeesés fogott el a miatt, hogy annélkül, hogy akartam, annélkül, hogy alapjában tudtam volna, megcsaltam valakit. Vagy nem úgy volt? Csak a magam életében pusztult el valami, vagy volt közel ahhoz, hogy elpusztuljon?

Azt hittem, hogy mint férfi cselekszem, cselekedeteimet olyan világításban láttam, hogy magasan fölülte állok annak, amit mások gondolkodnak, akarnak, vagy tesznek. De nem tudtam újra visszaszerelni a nyugalmamat, amelyet ez a gondolat öntött belém először. Bennem kavargott és sajgott mintha ezer késsel hasogatták volna a bensőmet. És töprengéseim közepette újra megfeledkeztem arról, hogy ki voltam és mi történt velem. Csak valami sötét örvényt láttam, amelytől megborzadtam.

Akkor hirtelen hangot hallottam, amely engem szólított és én felriadtam, mint az olyan ember, akit tulságosan korán költöttek fel az álmából.

— Mért nem jössz már? Olyan fáradt vagyok.

Signe hangja volt, amely álmosan szólított a másik szobából. Akkor hirtelen igaz világításban láttam mindent, magamat, a kis szobákat az ő szegényes burtorzatokkal, amelyet sebtében ott vásároltak össze, ahol a legolcsóbban lehetett, láttam, milyen ferde, valótlán, elcsavart és elhibáztott volt minden, úgy éreztem, mintha halálos ágyamon felejtett volna és saját életem rémes képmébe vonult volna el előttem.

De ez a látomás csak egy pillanatig tartott. A következő pillanatban az áltatás megint urrá lett felettem és hangom megint egészen ellágyult és esekelő lett, amikor így feleltem:

— Bocsáss meg Signe, ma este olyan csudálatosan érzem magamat.

És mosolylyal az ajkamon bementem, letérdeltem az ágy mellett, a szőke fejecakát a vállamra tettem és a rózsás ajkat olyan gyöngyöden csókoltam, mintha valami titkos hibáért bocsánatot akartam volna kérni.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Vasárnap a fürdőtelepeken. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a képviselőház mai ülésén beterjesztette azt a rendeletét, amelyvel a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezéseket a fürdőtelepekre nézve módosította.

A kereskedelmi miniszter hivatali elődjének a múlt év nyarán kiadott rendelete értelmében a vidéki ipari és kereskedelmi üzletek legnagyobb része munkaszüneti napokon csak délelőtti tíz óráig lehet nyitva. E rendelkezés, miként arról a miniszter a kereskedelmi kormányhoz intézett felterjesztéséből értesült, a fürdőhelyek iparosaira és kereskedőire és a fürdőhelyek közönségére is nagyon hátrányos, amennyiben a hazai fürdőhelyek legnagyobb részében a tulajdonképpeni idény mindössze két-három hónapból áll. A fürdőhelyek közönsége szerint munkaszüneti napokon a leglátogatottabbak, az iparosok és kereskedők üzleti keréseiket tehát igen megkönnyítik az által, ha üzletük munkaszüneti napokon délelőtti tíz óráig nyitva marad — amely időponttól még számottevő keresetet lehet kilátásba — zárva kénytelen tartani. Másfelől ily korai záróra mellett a fürdőzők és különösen a fürdőhelyeket egyre nagyobb számban látogató turisták, kiránduló társaságok kényelméről sincs kellőképpen gondoskodva. Közvetve tehát a hazai fürdő látogatottságának emelése is megkívánja, hogy a fürdőhelyek ipari és kereskedelmi üzleti munkaszüneti napokon ne csupán délelőtti tíz óráig legyenek nyitva, hanem azok részére egy későbbi záróra — déli 12 óra — állapítás-sék meg.

Közlékedési vállalatok bevétele. A Dunagőzhajózási Társaság bevétele június 1-től 30-ig 1,487.049 korona (+ 130.573 korona a múlt év ugyanezen időszakával összehasonlítva), a hajózási kezdetétől május végéig 4,698.502 korona (+ 86.409 korona), összesen 6,195.551 korona (+ 216.932 korona). **A mohács—pécsi vasút bevétele június 1-től 30-ig 118.118 korona (+ 10.830 korona), január 1-től május végéig 583.016 korona (+ 49.063 korona), összesen 651.133 korona (+ 59.293 korona).**

Filloxera-zár. A földművelésügyi miniszter a minap kiadott leiratával *Aporka* községet filloxera-zár alá helyezte. Elrendelte a miniszter, hogy ez intézkedéséről a szomszédos községek kihirdetés útján értesítendő, a szőlőbirtokokosok pedig külön is figyelmeztendő, hogy a zárlat alá esett községben foglalkozó munkásokat szőlőökben ne alkalmazzák, mert ruháikon, de főképp szerszámaikon a szabad szemmel nem igen látható rovat könnyen elhurcolhatják még az egészes szőlőökbe is.

Fizetési képtelenségek. Füst és Weiner pozsonyi butorkereskedő cég fizetési képtelenségét jelentett. A passzívák 250.000 koronára ruginak. Weiner, a cég egyik főnöke, meghalt.

A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetési képtelenségeket jelenti: *Gilla György* vászonkereskedő *Zsablly, Eckstein* kereskedő *Severin*.

Vásárosanok. (Vámos és Bruszt jelentése.) Az élelmiszereipiac forgalma ma sem mondható minden tekintetben kielégítő eredményűnek, mert a hozatok nem voltak nagyok. Résztelében a következőleg alakult az üzlet: **Husfélék:** vidéki marhahas eleje 86—96, hátulja 96—110 korona 100 kilónként. Lehúzott sertéshus 116—128, sertések szalonával 108—120 fillér kilónként. — *Tojásban* változatlan az üzlet a I. rendű friss tolt árú 56.——57.—, gyengébb minőségű 54.——55.— koronát jegyzett eredeti ládánként. — *Tejtermékek:* I. rendű szőv. teavaj 170—190, jó friss főzőváj 140—150, friss tehéntúró 12—16 fillér kilónként. — **Élő baromfi:** Rántani való csirke 1.20—1.50, sütni való 1.50—2.20, tyúk 2.20—2.60, kacska 2.——3.—, lud 3.60—4.60 korona páronként minőség szerint. — *Vad baromfi*ban kicsik a hozatok, de a vételkedv is lanya. — *Gyümölcsfélék:* Kajszinbarack ára ma ismét hűnyatott és I. rendű színes áru 14—18, II. rendű 10—12 fillért jegyzett kilónként. *Őszi barack* I. rendű 36—60, II. rendű 24—30 fillér kilónként. Nyári édes alma 12—16, rétesbe való 14—20, árpával érő körte 10—16, Kálmánkörte 16—24 fillér kilónként.

Borjuvásár. 1904. évi július 14-én. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvényszerűségi társaságától.) Felhajtás. Belföldi élő borju 542 drb, leölt borju — db. bécsi borju — darab, növendékmarha — darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — **Árjegyzések:** Belföldi élő borju I. rendű 76—88 f.-ig, kivétele 90—96 fillér, II. rendű élő borjúként 56—74 f.-ig I. kilónként, leölt borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig,

kivét. — f. kilónként, levonás nélkül. Rugott borjúként — f.-ig. Növendékmarha 50—60 f.-től — f.-ig. I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárrendelt — f.-ig I. k.-kint. Bárány élő — K., leölt bárány — korona, kivétele — K.-ig páronként. Az irányzat lanya, az árak ismét 8—10 fillérrel kilogrammonként hanyatlottak.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár-részvényszerűségi társaságától.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökör 1294 darab, magyar tehén 544 darab, szerbiai ökör 2194 darab, szerbiai tehén 224 darab, növendékmarha 75 darab, bivaly 154 darab, bika 75 darab, összesen 4449 darab és 51 darab a hét folyamán a vizeltetésűsáron. — **Gazdasági marhák:** Igás- és hizalmi való ökör 2100 darab, fejestehén 104 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökör legjobb minőségű 66.— K.-től 74.— K.-ig, kivétele 77.— K.-ig, 80 kilónként élő sulyban, középminőség 60.— K.-től 65.— K.-ig, silányabb minőség 54.— K.-től 58.— K.-ig. Magyar paraszanmarha jobb minőségű 62.— K.-től 68.— K.-ig, kivétele — K.-ig, silányabb minőségű 48.— K.-től 60.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 70.— K.-től 76.— K.-ig, kivétele 80.— K.-ig, középminőségű 64.— K.-től 68.— K.-ig, silányabb minőségű 54.— K.-től 62.—ig. Szerb és boszniai ökör, legjobb minőségű 56.— K.-től 71.50 K.-ig, kivétele — K.-ig, silányabb minőségű 44.— K.-től 55.— K.-ig. Bika, jobb minőségű 64.— K.-től 76.— K.-ig, kivétele 79.— K.-ig, silányabb minőségű 50.— K.-től 62.— K.-ig. Bivaly 44.— K.-től 56.— K.-ig, kivétele — K.-ig. Magyar tehén 44.— K.-től 66.— K.-ig, kivétele — K.-ig. Tarka tehén 48.— K.-től 72.— K.-ig, kivétele — K.-ig. Csontozni való marha — K.-től — K.-ig. Mind 100 kilónként élő sulyban. **Gazdasági marhákért:** Igás ökrök elsőrendű 66.— K.-től 68.— K.-ig 100 kilogrammonként, kiv. — K.-ig, 720.— K.-től 770.— K.-ig páronként, középminőségű — K.-től — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-től — K.-ig páronként, silányabb minőségű — K.-től — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-től — K.-ig páronként. Hizalmi való ökör, fehér 100 kilogrammonként — K.-től — K.-ig. Fejestehén, keresztzett színes — K.-től — K.-ig darabonként, bonyhádi faj — K.-től — K.-ig darabonként, kivétele — K.-től — K.-ig, igás bivaly — K.-től — K.-ig páronként. Vágómarhából a felhajtás e héten ismét 400 darabnál nagyobb volt a miután az árak még mindig magasak, a vevők tartózkodtak a bevásárlástól és az árak elsőrendű áruknál némely esetben 1—2 koronával, gyengébb minőségűknél 3—4 koronával métermánásokint hanyatlottak a néhány száz darab eladatlanul maradt. Jármos ökrökre a fejstehenekre a takarmányhiány miatt az üzlet lánghabb volt.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfehérvári sertésvásár és közzeghid intézősége.) Július 14-én. Felhajtás összege 478 drb sertés, 6 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 448 darab sertés, — darab süldő, összesen 924 darab sertés, 6 darab süldő. Eladott 637 darab sertés, 6 darab süldő. Eladatlan maradvány 287 darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok. — **Következő árak jegyzettettek:** Zsirterítés: Öreg I. r. 350 kilogramm felül 86—91 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogramm 84—88 fillérig, II. rendű selejtezett fillérik, kanló — fillérik, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 92—96 fillérik, fiatal középm 220—300 kilogramm 88—95 fillérik, fiatal könnyű 220 kilogramm 83—88 fillérik, süldő — fillérik, malac — fillérik. Husértés: nehéz 300 kilogramm felül — fillérik, könnyű 140—300 kilogramm —90 fillérik, süldő — fillérik, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élő sulyban értendőek.

Bécsi szurómarhavásár. Július 14-ikén. (Saját tudósítók telefonjelentése.) A mai vásárra felhottak: 8150 darab borjut, 892 darab élő sertést, 1291 levagott sertést, — darab élő juhot, 204 darab levagott juhot, 125 darab bárányt.

Eladási árak: Élő borju 70—90 fill. elsőrendű 92—104 fill., kiv. — fill., levagott borju 80—128 fill., legelsőrendű 122—128 fill., legelsőrendű 108—112 fill., élő juh 44—66 fillér, elsőrendű — fill., legelsőrendű — fillér, kivétele — fill., zsirterítés — fill., fiatal sertés — fillér, kivétele — fillér, levagott nehéz sertés 96—110 fillér, kivétele — fillér, húsra hizalt — fillér, zsirra hizalt sertés — fill., könnyű sertés 112—116 fillér, elsőrendű süldő — fillér, levagott juh 70—100 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bá-

rány 10—25 K., kivétele — korona páronként.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, július 14.

Csekély vételkedv mellett 20.000 méter-mázsa buza került a forgalomba, régi áru 10, új áru 15 fillérrel alacsonyabb árakon.

Rozsban nyugodt volt az irányzat. Tengersi jegyzése néhány fillérrel alacsonyabb.

Zabban szilárd volt az irányzat.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 5500 mm. 79.3 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 9 K. 70 f., 400 mm. 80 k. 9 K. 70 f., 2100 mm. 80 k. 9 K. 67 1/2 f., 400 mm. 80.5 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 60 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 60 f., 300 mm. 79 k. 9 K. 65 f., 700 mm. 79 k. 9 K. 65 f., 700 mm. 79 k. 9 K. 65 f., 150 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 200 mm. 79 1/2 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 60 f.

G-Becsei: 250 mm. 77 k. 9 K. 60 f.

Új buza. Tiszavidéki: 200 mm. 82 k. 9 K. 70 f., 3000 mm. 80.5 k. 9 K. 75 1/2 f., 1000 mm. 80 k. 9 K. 60 f. Budára, 500 mm. 80 k. 9 K. 35 f. felső, 200 mm. 79 k. 9 K. 57 1/2 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 57 1/2 f.

Bihari: 100 mm. 80 k. 9 K. 35 f. sárga keverékes.

Pestmegegyei: 100 mm. 81 k. 9 K. 60 f., 300 mm. 80 k. 9 K. 50 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 300 mm. 6 K. 50 f.

Új áru: 100 mm. 6 K. 55 f., 100 mm. 6 K. 52 1/2 f. paritásra.

Zab: 250 mm. 6 K. 57 1/2 f., 100 mm. 6 K. 52 1/2 f., 600 mm. 6 K. 50 f., 450 mm. 6 K. 50 fillér.

Tengeri: 100 mm. 5 K. 53 f., kocsiarra.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

Buza	Kilos	50 kilogramm ára		Kilos	50 kilogramm ára	
		K.-től	K.-ig		K.-től	K.-ig
Tiszavidéki	78	9.05	9.25	79	9.40	9.55
"	77	9.15	9.35	80	9.55	9.70
"	78	9.20	9.40	81	9.60	9.55
Fehérmegyei	76	8.95	9.15	79	9.40	2.55
"	77	9.05	9.25	80	9.50	9.65
"	78	9.10	9.30	81	9.60	9.45
Pestvidéki	76	8.95	9.20	79	9.30	9.45
"	77	9.10	9.30	80	9.40	9.50
"	78	9.15	9.40	81	9.30	9.45
Bánsági	76	8.90	9.—	79	9.40	9.55
"	77	9.—	9.10	80	9.50	9.65
"	78	9.10	9.25	81	—	—
Bácskai	76	8.95	9.25	79	—	—
"	77	9.15	9.35	80	—	—
"	78	9.20	9.45	81	—	—
Szerb	76	8.25	8.80	81	—	—

Egyéb gabonafajták	Kilos	50 kilogramm ára		
		K.-től	K.-ig	
Buza	uj	elsőrendű	6.45	6.55
"	"	középminőségű	5.40	6.45
Árpa	"	tekarmányára, I. f.	6.25	6.50
"	"	másodrendű	—	—
Köles	"	elsőrendű	6.35	6.50
"	"	középminőségű	6.15	6.30
Zab	"	elsőrendű	5.45	5.55
Tengeri	"	elsőrendű	—	—
"	"	6. fehérr	—	—
"	"	uj román vagy bolgár	—	—
"	"	cinquantin	—	—
Repce	"	káposzta	10.—	10.25

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 9.22—9.15—9.17—9.07
 Áprilisi buza (1905) ————
 Októberi rozs 6.81—6.75
 Augustusi tengeri 5.59—5.54
 Májusi tengeri (1905) 5.92—5.85—5.87
 Októberi zab 6.64—6.52—6.55—6.54

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsde:

Októberi buza 9.09—9.10
 Buza áprilisi (1905.) 0.—0.—
 Októberi rozs 6.74—6.75
 Júliusi tengeri 0.—0.—
 Augustusi tengeri 5.53—5.54
 Szeptemberi tengeri 0.—0.—
 Májusi tengeri (1905) 5.88—5.89
 Októberi zab 6.53—6.54
 Káposztarepce aug.-ra ————

Délután fél 5 órakor zárul:

Októberi buza 9.05—9.06
 Októberi rozs 6.70—6.71
 Októberi zab 6.54—6.55
 Júliusi tengeri 5.56—5.57
 Májusi tengeri (1905) 5.85—5.86

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde szilárd irányzattal indult, később azonban tizletcsend állott be, amelynek következtében a kulisszaértékek enedtek és valamivel alacsonyabban zárultak. Délben kül-földi hírekre tartózkodó volt a hangulat és csak néhány kötés jött létre változatlan árfolyamok mellett. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán szilárd volt az irányzat, kötés azonban nem fordult elő.

Előtőzsde. Gyengült. Osztrák hitelrészvény 640.50-640.— Magyar hitelrészvény 753.— 751.50. Osztrák-magyar államvasut 639.75-639.25. Rimamurányi vasmű 495.50-494.50. Városi villamos vasut 330.— korona.

Déli tőzsde. Üzletlen. Osztrák Hitelrészvény 610.75.— Rimamurányi vasmű 494.25 korona.

A helyi értékek piaca kötés nélkül szilárd. A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizetnek Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.— 5.— korona, 8 napra 8-9 korona, 1904. június hó végére 12-14 korona.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 640.25. Magyar hitelrészvény 750.—. Leszámlitóbank 450.—. Rimamurányi vasmű 494.25. Osztrák-magyar államvasut 639.25. Közfűtő vaspálya 570.—. Városi villamos vasut 330.— korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with columns for stock types (Magyar államadósság, Osztrák államadósság, Egyéb nyilvános kölcsönök) and values in forint and crown.

Table titled 'Bánkok' listing various banks and their exchange rates for different currencies.

Table titled 'Takarékpénztárak' listing savings banks and their financial data.

Table titled 'Biztosító-társaságok' listing insurance companies and their assets.

Table titled 'Malomok' listing flour mills and their production statistics.

Table titled 'Bányák és téglagyárak' listing mines and brickworks with production figures.

Table titled 'Vasmű- és gépgyárványok' listing iron works and machine factories.

Table titled 'Különböző vállalatok részvényei' listing shares of various companies.

Table titled 'Közlekedési vállalatok részvényei' listing shares of transportation companies.

Table titled 'Sorajegyek' listing railway tickets and their prices.

Table listing various goods and commodities with their market prices.

Table titled 'Féznemek' listing different types of silverware and their prices.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserűi hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 45.— —52.— korona, vörös aprószemű 40.—43.— korona, vörös erdőlyi — korona, vörös búsági — korona, középszemű 44.—46.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona. Disznózsír: budapesti 60.50-61.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen száritott vidéki — korona, városi 4 darabos 51.—51.50 korona, 3 darabos 55.50-56.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, anonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlavóniai 12.50-13.— korona, szerbiai 10.50-11.— korona, anonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén az oroszok port-arthuri győzelmén nem talált hitelre. A spekuláció nagyon tartózkodóan viselkedett, annál is inkább, mert a külföldi jegyzékek nem buzdítottak. A kulissza-értékekben csekély volt az üzlet és az árak realizálások következtében lemorzsolódtak. A sorompói szórványosan fordult elő kötés fegyvergyár- és sodnicai részvényekben. Az általános üzletlenség zárlatig tartott.

A déli tőzsdén a nemzetközi értékek kereset-tek voltak bár Berlinből gyengébbek voltak a jegyzékek. Prágai vasmű 2205, Csehány 1260, Bruxi köszén 607.

Zárlat nyugodt, tartott. Prágai vasmű 2210-ig emelkedett. Magyar jelzálogbank 506. Londonból a japán papirok érdeklődését jelentik. A magánkamatláb 2%—3%.

Bécs, július 14. (Magyar értékek zárlati.) 4% aranyjárdék 118.65. Magyar koronajárdék 97.90. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 162.—. 4% magyar földtelhermentesítési kötvény 97.65. Magyar hitelbank-részvény 751.50. Magyar nyeresémény-kölcsön-sorsjegy 206.50. Magyar leszámlitó-és pénz-váltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Rimamurányi vasműrészvény 493.—. Magyar kereskedelmi —. Magyar cukoripar —. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 506.—. Adria hajózási r. t. 472.50.

Bécs, július 14. (Osztrák értékek zárlati.) 4-2% papírbárdék 99.45. 4-2% ezüstjárdék 99.45-100.10. 4% osztrák aranyjárdék 118.70. Osztrák koronajárdék 99.30. 1860. sorsjegy 152.25. 1864. sorsjegy 256.—. Osztrák hitelsorsjegy 462.—. Osztrák hitel-részvény 634.80. Angol-osztrák bank —. Unionbank 516.50. Bécsi bankgyesület 513.50. Osztrák Lánderbank 424.90. Osztrák-magyar bank 1617.—. Osztrák-magyar államvasut 638.20. Déli vasut 81.25. Elbevolgyi vasut 424.—. Dunagőzhajózási társaság 857.—. Alpesi részvény 427.—. Dohányrészvény 343.50. 20 frankos arany 19.—. Cs. kir. arany (vert) 11.35. Londoni váltóár 239.45. Német bankváltók 117.40. Lipót-kóhó 353.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 685.—. Török sorsjegyek 127.75. Az irányzat gyenge.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 14. (Zárlat.) 4-2% papírbárdék —. 4-2% ezüstjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.20. 4% magyar aranyjárdék 100.10. Elbevolgyi vasut —. Osztrák hitelrészvény —. Magyar koronajárdék 97.50. Déli vasut 17.60. Osztrák-magyar államvasut 137.10. Károly Lajos vasut —. Kassa-oderbergi vasut —. Orosz bankjegy 216.—. Bécsi váltóár 85.10. 4% új orosz kölcsön —. Magyar vasuti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék 103.75. Disconto Commandit 137.40. Magyar hitelbank —. Altalános villamossági Edison 214.25. Dynamit Trüstedt 170.25. Gelsenkircheni 217.25. Harpeni 196.75. Laurakóhó 242.25. Az irányzat esendés.

Frankfurt, július 14. (Zárlat.) 4-2% osztrák aranyjárdék 100.30. 4% osztrák aranyjárdék 101.10. 4% osztrák magyar aranyjárdék 100.15. Osztrák hitelrészvény 200.90. Osztrák-magyar államvasut 136.80. Északnyugati vasut 104.—. Bustiehradi vasut —. Londoni váltóár 203.90. Bécsi bankgyesület 130.—.

Villamos részvény 139.—. 3% osztrák aranyjárdék 83.50. 4-2% osztrák aranyjárdék —. Osztrák koronajárdék 99.95. Magyar koronajárdék 97.50. Osztrák-magyar bank 115.90. Déli vasut részvény 17.50. Elbevolgyi vasut 105.90. Bécsi váltóár 851.33. Párisi váltóár 809.66. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 215.—. Az irányzat gyengébb.

Hamburg, július 14. (Zárlat.) 4-2% osztrák aranyjárdék 100.—. 1860. sorsjegy 152.70. Déli vasut 17.40. 4% osztrák aranyjárdék 100.90. Osztrák hitelrészvény 201.35. Osztrák-magyar államvasut 136.70. Olasz járdék 103.40. 4% osztrák magyar aranyjárdék 99.80. Az irányzat esendés.

A budapest-kőbányai sertéskedelmi csarnok jelentése.

Július 14. A sertésüzlet irányzata: változatlan.

A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű Öreg nehéz (párnikont 400 kilogramm felüli súlyban) — filléig. Öreg közép (párnikont 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — filléig. Fialat nehéz (párnikont 320 kilogramm felüli súlyban) 113-114 filléig. Fialat közép (párnikont 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 114-115 filléig. Fialat könnyű (párnikont 260 kilogramm terjedő súlyban) 115-116 filléig. — II. Magyar s z e d t t: Nehéz (párnikont 280 kilogramm felüli súlyban) — filléig. Közép (párnikont 240-260 kilogramm súlyban) — filléig. Könnyű (párnikont 240 k. rammig terjedő súlyban) — filléig. — III. Romániai: Nehéz párnikont 320 kilogramm felüli súlyban — filléig. Közép (párnikont 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — filléig. Könnyű (párnikont 250 kilogramm terjedő súlyban) — filléig. — IV. Romániai eredeti (Stahl): Nehéz (párnikont 240 kilogramm felüli súlyban) — filléig. Könnyű (párnikont 240 kilogramm terjedő súlyban) — filléig. — V. Szerbiai: Nehéz (párnikont 260 kilogramm felüli súlyban) 113-115 filléig. Közép (párnikont 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 112-113 filléig. Könnyű (párnikont 250 kilogramm terjedő súlyban) 112-113 filléig.

Sertéselészám: 1904. július 12. napján volt készlet 36.198 darab. — 1904. július 13. napján felhajlatott 737 darab. 1904. június 13. napján elszállított 305 darab. 1904. július 14. napján maradt készletben 36.630 darab.

Vizállás.

Table showing water levels (Vizállás) in various locations like Inn, Duna, Móra, Vég, Dráva, Mur, Száva, Szamos, Kraszna, Laborc, Latorca, Ung, Tisza, Körös, Maros, Bega.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Július 14. —

Table providing weather forecasts and current conditions (Időjelzés) for various locations, including temperature and wind direction.

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, D = dél, É = észak, A felbőz: O = egészen ártul, I = többnyire ártul.

rült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ≡ = köd, < = szivatar.

Hazánk időjárásában lényeges változás nem mutatkozott. Kolozsvárt tegnap délután 12 h 36 m-ig gyenge földrengés érzeték.

Burópát maximum borítja, melynek magva Nyugat-Oroszországon maradt és Anglia felett süllyedt a levegőnyomás.

Burópában az időnek meleg és száraz jellege megmaradt. Zivataros esőket csupán az Alpeskről jelentettek.

Küldés: Meleg és száraz idő várható.

Napirend.

Napló: Péntek, július 15. Római-katolikus: Apostolok oszl. — Protestáns: Henrik. — Görög-orosz: (június 2.) E. A. m. — Zsidó: Ab 3. — Nap kél: 4 óra 2 percek. — Nyugszik: 7 óra 36 percek. — Hold kél: 6 óra 46 percek reggel. — Nyugszik: 8 óra 56 percek este. — Hold a földközleiben 5 órakor reggel.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belépő-díj 50 fillér. Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37, szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul. Nemzeti Múzeum. Régiségtár nyitva 9 órától délután 1 óráig. A könyvtár történelmi és irodalom-történeti kiállítása megtekinthető 1 korona díj mellett 9 órától délután 1 óráig. — Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Nővénytár (Széchenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 órától délután 1 óráig. A többi terek megtekinthetők 1 korona belépődíj mellett. Országos léptár az Akadémiában nyitva 9 órától 1 óráig. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig. Iparművészeti múzeum zárva. Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óráig és délután 3—6-ig. Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 9 órától 12-ig. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Egyetemi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár zárva. Mentőegyesület helyisége a Markó- és Sölyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig. Az aqumicumú údsálok és múzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endre, Helyierlekiú vasut a Páffy-térről. Állattér a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzlethezetőség áru-sításokat is eszközöl) a Városligeti iparsarokban (vasár- és ünneppalok on is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzlethezetősége (Magyar kereskedelmi részvenytársaság V., Váci-körút 23. szám).

Biztos gyógyulást keresőknek nemi betegségben szenvednek mint hngyosó és hólyagbajok, hngyosószkületek, vizeleti savarok, újleti magónák, sebek és bejelatos bántalmak (szpállás) az úfaterészés utánajárték feltépő időbajok. korai férférség elgyengülését, bármily börtükkétes stb. sőtélal fehérlővá, mely bajok alapas, gyors és gýseres gýgygýttására, szigoruan tudományos és lelkiismeretes gýgygýtmájánál fogva legjobban ajánlják

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. főorvos országos hírsz és legregýbb 30 éve feanálló rendelő-intézetát

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 24. sz.,

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—9-ig este. Idélt hngyosó és hólyagbajok vizsgálatá villamos hngyosóttörék segýgývel Vitékiek levelekre kimerítést választ és szakszerý úncasot nyemak, gýgygýszerekrl gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

A 19457. számú „Eljárás és kemence-elektromosság segýgývel elektrodák nélkú eszköz- lendő hevítésre vagy olvasztásra“ című 1900. május 9-ről kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetének Szives ajánlatokat „W. P. 4328“ jellege al. Mosse Rudolf, Bécs, I. Seilerstätte 2. továbbít.

A „THE GRESHAM“ londoni életbiztosító-társaság kimutatása üzleti fejlődéséről és a biztosítások alapján kifizetett összegekről 1848—1902.

Időszak	Kifizetett kötvények		Kifizetett összegek
	biztosított	tökeje	
1848—58	7,996	97.357,512	2.833,584
1858—68	30,697	294.358,800	13,292,536
1868—78	34,704	355.468,200	61,192,272
1878—88	57,004	482.421,600	114,633,312
1888—1902	102,844	862.143,384	251,201,016
1848—1902	233,245	2091.749,496	488.152,720

Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket állít ki, továbbá ajánlati nyomtatványokkal díjmentesen szolgál a magyarországi fiók Budapestben, valamint ennek ügynökségei az ország minden nagyobb városában. A „THE GRESHAM“ londoni életbiztosító-társaság magyarországi fiókjának igazgatósága Budapestben, (a társaság új palotájának felépítéseig) IV., Ferenc József-rakpart 27. szám.

Titkos betegségek biztos gyógyítására elismert radikális gýgygmódszaj folytatn legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR J.

v. kórházi orvos, specialista.

Rövid idő alatt alapasan gýgýtt hngyosó és hólyagbajokat, továbbá minden bñr-, ideg- és vértérbetegségeket, korai elgyengülést és bármily női betegségeket.

Budapest, VII., Károly-körút 5. (Dob-utca sarkán, I. emelet.) — Bejárat a léposóházból.

Rendel: délelőtt 10—4 és este 6—8 óráig.

Levelekre szakorvosi tanácsokkal szolgál és gýgygýszerről is gondoskodik, titoktartás mellett. — Nőknek külön váróterem.

legmegbízhatóbb francia gyártmányok.

GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. kisebb 1 frt 1 frt 50 és 2 frt

GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb nagyobb 1 frt 20, 2 frt 2 frt 50, 3 frt és 5 frt (Meverip), kiváló finom legyekonyabb és legbiztosabb 12 drb 5 frt ... 2,50 és 3,50

GUMMI hólyag Capot amerlelan (rövid) 12 drb legenyomabb ... 2, ... 3, ... és 5 frt

GUMMI hólyag Hálhólyag 12 drb. legenyomabb ... 25, 50 kr. és 1 frt

GUMMI hólyag Sörvkötő, legjobb rugóval drbja ... 2, 3 és 5 frt

GUMMI hólyag Bismar-óv (havi haj ellen) drbja ... 2,50 és 3,50

GUMMI hólyag Irrigátor teljes felszereléssel darabj ... 1,30 és 2 frt

GUMMI hólyag Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Székküldés titoktartás mellett bérmentve.

TRQPP MÚR, Bpest, VII/9. Kerepesi-út 84. Huszár-utca sarkán. Központi pályaudvar közelében.

Jótállás mellett óvszereket, orvosilag szálított val. francia, angol és amerikai sterilizált csomagolásban 1, 2, 3, 4, 6 és 8 forintért tucatjait gummi vagy hálhólyagból. — Női különlegességeikkel (Mensinga tanár szabadalma) orvosi recept mellett szolgálnak darabonként 2,50 frt.

~ BIDEET!! ~ BIDEET!! ~

Minden nőnek feltétlenül szükséges: 12 frt. Megbízhatóságukról és Áramlatosságukról feltétlen garanciat vállalunk. Cégünk e szakmában a legregýbb (alakult 1838-ban) és így összekötéseink a külföldi gýgygýszokkal a legelőkelőbb. Árjegyzék zárt borítékban ingyen. POLTZER NŐI és FIA és. és kir. kizárólagosan szabadalmazott orvosi kótszerekek BUDAPESTEN, V/9 kerület, Deák Ferenc-utca 10. szám.

Schicht-szappan

legjobb, legkiadásabb és ennélfogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes. Mindenütt kapható! Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“-névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

„SZARVAS“ vagy „KULCS“ = JEGYGYEL

M. kir. államvasutak igazgatósága. 1850—903. O. III. szám.

HIRDETMÉNY.

(Az uti podgýasz elszállítása a lakásról.)

A magyar királyi államvasutak igazgatóságtól veti értesítés szerint „A magyar királyi államvasutak központi menetjegyródszája (Budapest V., Vigadó-tér 1. szám.) a vasuton feladóknál a podgýaszat átvétele, irás-ban vagy telefon útján való bejelentésre a székes főváros IV.—IX. kerületeiben fekvő lakásokon átveszi és azt megállapított szállítási díjak beszedése mellett saját hivatalos helyiségében vasuti menetjegyeként kiadja, az illető budapesti pályaudvarra kiadja a kívánt vonathoz átadja.“

A divatos mñhímzéshez

nélkülözhetetlen a legújabb sz. kezelt kórházas eredeti WHEELER és WILSON 9-es varrógép, melyen a tñ- és gobelinhímzések kivül a legszébb áttört és aszúr-munkák végezhetők. Varrása a legszébb és legjobb, járása a legkönnyebb és leggyorsabb. Képviselet minden nagyobb vidéki városban. Áhol nincsen, kérem hozalm fordulni.

HERBSTER KÁROLY Budapest, VII. ker., Károly-körút 9. sz.

a Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York es. és kir. udvari szállítók magyarországi vezérképviseleje.

Nagy árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

HOLLANDI életbiztosító részvenytársaság (Algemeene Maatschappij van Lebensverzekering in Liffrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-út 1. (A nemzeti színház bñr-házában.)

Igazgató: **TOLNAY LAJOS**. Vezérútcú: **STIGNITZ IMRE**.

1902. év végeig **250 millió korona** biztosítás kötetett.

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, u. m.: tökéletlenséget, túletés és halálosra szóto, valamint öszvény nyugdíjbiztosítást, azonnal kezdődő és elhalasztott életjáradékokat, kihalásig tartó biztosításokat gyermekek részére stb. Bővebb felvilágosítással szolgál a magyarországi vezérképviseleség Budapestben, valamint a vidéki képviselők.

Referenciákat a Magyar Államias Hitelbank ad.

Hivonat a díjtáblázatokból					
A töke elhalálozás alkalmával fizetendő			A töke 20 év után vagy ideelött elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő		
Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
25	1.80	34	2.30	43	3.16
26	1.84	35	2.38	44	3.30
27	1.88	36	2.46	45	3.44
28	1.93	37	2.54	46	3.59
29	1.98	38	2.63	47	3.73
30	2.03	39	2.73	48	3.91
31	2.09	40	2.82	49	4.08
32	2.16	41	2.94	50	4.26
33	2.23	42	3.04	51	4.45

A bejelentésnek a központi menetjegyródszaban a szándékolt utazási megoldás napon kell történnie.

Az átadott podgýaszra vonatkozó hivatalos vetéyt és a szükséges vasuti menetjegyet a menetjegyródsza hivatalos helyiségében szolgálatka ki vagy kívánatra 40 óráig díjért a kaksára is elküldi. Az emlelt menetjegyródszaban, melynek helyiségében egy idegenforgalmi iroda, olvasóterem, etnoγραφiál és házi iparház, továbbá fiúrdók számára egy tudakozó iroda létezik, a szakszereket, kótszereket, menetjegyeket, még pedig a tervezett utazás megkezdése előtt már néhány nappal előbb is megváltatók úgybven szóval vagy irásban díjmentes felvilágosítást nyertek.

Budapest, 1004. évi július havában. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik.)

FÉRFI és NŐI nemi betegségek, főleggyógyosó (impotencia) alapas gýgygýszelésére legjobban ajánlják

Dr. KAJDACS

v. cs. és kir. orszoderes és kórházi főorvos.

Rendel: 9—4-ig, este 7—8-ig.

Budapest, IV., Kigýó-ú 5. (Klotild-pal. I. em.)

Levél útján is biztos gýgygýsz.

SZINHÁZAK.

Péntek, 1904. július hó 15-én.

VÁROSL. NYÁRI SZINHÁZ.

Nyári Antal és Tantai Frigyes felléptével
A hét Schlézinger.
Tátrányos önékes bohózat 5 felv.
Kezdeté 7 $\frac{1}{2}$ órákor

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

Kovács Mihály mint vendég
Bob herceg.
Operette 3 felvonásban.
Kezdeté 7 $\frac{1}{2}$ órákor.

~ SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN ~
SZIMFONIA HANGVERSENY
Kezdeté d. u. 5 órákor. ~ Vége este 10 órákor.

CIRCUS BEKETOW
Pénteken este 1/28 órákor

Legnagyobb szenzáció:
LOOPING THE LOOP szalagmenet a levegőben,
előadva Wortley-Bayer Berthens-től,
kolosszális nevést elődéző

„BIKAVIADAL“ (paródia a híres minta után),
A kitaláló orosz dal- és táncospart **ALEXANDROFF** 5 hölgy,
3 férfi, 1 fu.

— Ezenkívül a nagy júliusi műsorok legjobb számai —

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggeli 4 óráig.
Ma pénteken, július 15-én

Nagy francia ünnepély!

Második nap:

A Bous de Boulogneban.

Közörmény, gazdaság díszlett kariokkal. Jelenetekkel XIV-dik Lajos fénykorából és

Napoleon császársága idejéből.

Gárdisták, royalisták, bonapartisták, jakobinások stb. stb.

A nagy varieté-színpadon diszeloadás.

Fellépnék az összes nagyszabású attrakciók.

FOLIES COMIQUE:

Az elválasztott feleség.

szenzációs bohózat.

Moulin rouge a la Paris. C. Cancan Parisienne.

Monte Carló, Fontaines Illuminées, nagy nő szépségverseny.

!! Remek, szenzációs tűzijáték !!

a Bastille ostroma és a Toulieriak égése. Rendezi FRIEDMANN A.

igazgató.

Belépődíj 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 fillér. utánfizetéssel érvenyesek.

Julius 16-án, lép föl először:

ALEXIA,

világ legszenzációsabb varieté-száma!!

**Tessék műtatvány-
számot kérni!**

Az ÚJ IDŐK-ből

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap. Szerkesztő: HERCZEG FERENC. Negyedévre 4 korona,

A MAGYAR LÁNYOK cz.

képes hetilapból fiatal leányok számára. Szerkesztő: TUTSEK ANNA. Negyedévre 3 korona.

Az ÉN UJSÁGOM-ból

Képes hetilap, gyermekek számára. Szerkesztő: PÓSA LAJOS. Negyedévre 2 korona.

**AZ ÚJ IDŐK ~ A MAGYAR LÁNYOK
AZ ÉN UJSÁGOM ~ KIADÓHIVATALA**
Budapest, VI., Andrássy-ut 10. szám.

**A legjobb új és
egyszer használt**

ZSÁK

vizhatlan **ponyva** legolcsóbban kapható

FISCHER J. ponyva- és zsák-
áruházában =

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.

Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt zsákok és becserelek újakra használt terméynyászókat.

Ponyvakölesznő intézet. Legszolidabb kiszolgálás.

ALAPITVA 1882.

KISS szerencséje NAGY!

A XIV. sorsjáték III. osztályának huzása július 12, 13. és 14-én

Ezen osztályban **vevőinknek** a következő nyeremények jutottak:

500 korona a 4402 számra	500 korona az 86723 számra
500 " " 30928 "	500 " a 87755 "
500 " " 53389 "	500 " " 88154 "
500 " " 67629 "	500 " " 88156 "
500 " " 68824 "	500 " " 89967 "
500 " " 73322 "	500 " " 92320 "
500 " " 84021 "	500 " " 100248 "

500 korona a 100851 számra és

à 130 korona a következő számokra:

487 13275	21813	29566	41577	51343	61353	73330	80867	90550	99099	102750
501 13612	21833	29570	41579	54705	61858	73359	82124	90694	99653	102813
502 13846	21839	29599	41585	54723	61422	73369	82632	90697	99662	102838
524 13699	21910	30568	44728	54756	62017	73377	82643	90700	99668	102840
672 14711	22166	30744	44746	54762	62077	73391	82973	90787	100104	102969
734 15050	22175	30877	44749	56336	62100	73398	84005	90810	100140	105986
749 15229	22210	30877	45557	56345	62693	77854	84007	91306	100210	105993
783 15237	23108	30881	45567	56356	62699	77863	84017	91312	100217	105994
2307 15251	23111	30882	45585	56365	64576	77884	84028	91316	100226	106193
2349 15258	23121	30915	46792	56369	64603	78271	84039	91522	100235	107233
3360 15294	23126	30960	46904	56611	67311	78280	85482	91538	100276	107241
4404 15297	23138	30966	46916	56646	67339	78288	87006	91939	100284	107248
4403 16519	23147	30973	46929	56807	67607	78303	87043	92316	100491	107662
4404 16608	23148	30986	46924	56831	67612	78318	87047	92335	100497	107681
4420 17904	24774	31642	47036	57205	67621	78320	87050	92338	100814	107697
4421 18604	24788	31681	47567	57221	67628	78467	87529	92495	100817	108041
5223 18607	24798	34084	47576	57512	67645	78470	87701	92582	100834	108047
7476 18615	24800	34171	47593	58101	67659	79114	87758	92586	100871	108064
8101 19757	26575	34916	47815	58105	68006	79117	87774	93389	102110	108065
8182 20655	26617	34921	47821	58148	68727	79123	88014	93360	102121	108088
8198 20180	27194	37337	48138	58557	70047	79131	88061	94210	102151	108117
8226 20200	27200	37770	48150	58560	70478	79137	88082	94924	102195	108121
8247 20557	27998	37780	48174	58562	70492	79144	88083	94990	102234	108417
8313 20560	29133	38895	48182	60076	71812	79335	88119	94991	102240	108419
8361 21069	29159	39417	48189	60082	71816	79339	88163	95112	102241	108764
9309 21070	29161	39418	49362	60099	72141	79344	88501	96066	102576	108766
9515 21072	29177	39435	50601	60143	72959	79849	89006	97158	102701	108783
10330 21378	29193	39462	50618	60502	72975	80089	89609	97160	102712	108798
10045 21391	29198	39581	50635	60510	73098	80091	89984	97516	102726	108997
10499 21502	29338	39763	50649	60735	73309	80138	90447	97551	102732	109456
12704 21519	29384	40650	51204	60743	73311	80144	90528	97560	102734	109474
13258 21646	29444	40661	51232	61320						

A kihúzott sorsjegyek pénztárainknál AZONNAL ki lesznek fizetve.
A ki nem húzott sorsjegyeket a 4-ik osztályhoz kérjük idejekorán megújítani.

Megújítási ára a IV. osztályu sorsjegyeknél:

Egy egész sorsjegy . . . 10 kor. || Egy negyed sorsjegy . . . 10 kor.
Egy fél sorsjegy . . . 20 kor. || Egy nyolcad sorsjegy . . . 5 kor.

A 4-ik osztályt beleértve eldöntésre jut még:

**4200 nyeremény összesen 12,751,500 K.
A IV. osztály huzása ez évi augusztus 9, 10. és 11-én lesz**

Eredeti vételsorsjegyeket gazdag számlaválasztékban ajánlunk a III. osztályhoz szerencsekíséreltetre **eredeti hivatalos árakon.**
Kinek még eddig nincsen sorsjegye a XIV. osztályosorsjátékhoz, az ne mulassza el, egy **eredeti sorsjegyet** a IV. osztályhoz **Kissnél** venni, mert

KISS szerencséje NAGY

Kiss Károly és Tsa

a magy. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusító-helye
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 19. sz.
TELEFON 436.

